

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2012/2013

SVENSK FJÄRRVÄRME – BRANSCHORGANISATIONEN FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Svensk Fjärrvärme är branschorganisationen för fjärrvärme, fjärrkyla och kraftvärme, med 140 medlemsföretag fördelade på mer än 260 orter. Medlemsföretagen svarar för 98 procent av all fjärrvärme i landet och står därmed för mer än hälften av all uppvärmning av bostäder och lokaler i Sverige. Utöver fjärrvärmeföretagen finns ett 60-tal intressentföretag, som konsulter och leverantörer till branschen, bland medlemmarna i Svensk Fjärrvärme. Fjärrvärme och fjärrkyla erbjuder effektiva och miljöförbättrande energilösningar som ger kunden enkel, trygg och bekväm värme och kyla. Fjärrvärmenäten är en förutsättning för fortsatt energieffektivisering i samhället eftersom de gör det möjligt att ta vara på överskottsvärme, till exempel från industrier.

Branschen sysselsätter omkring 5 000 personer och är en viktig del av den svenska samhällsekonomi med en omsättning på omkring 33 miljarder kronor per år.

Vision för fjärrvärmen 2030: "Vi värmer varandra med återvunnen energi."

Svensk Fjärrvärme för sina medlemmar

Svensk Fjärrvärme har tre olika roller gentemot sina medlemmar. Branschorganisationen är:

Kunskapsorganisation – som initierar forskning och sprider forskningsresultat, bland annat i forskningsprogrammet Fjärrsyn, tar fram branschstatistik, gör omvärldsanalyser samt uppdaterar och tar fram nya tekniska bestämmelser och standarder.

Medlemsorganisation – som sprider kunskap genom konferenser, branschtidningen och webben, omvärldsbevakar, såväl i Sverige som internationellt, bygger nätverk inom branschen samt ger råd i bland annat juridiska frågor samt avtals- och teknikfrågor.

Påverkansorganisation – som företräder branschen i kontakter med myndigheter, regering, riksdag och EU och är remissinstans, som samverkar med andra branschorganisationer i Sverige och internationellt och som är branschens samlade röst i opinionen.

Bilderna i denna verksamhetsberättelse gör nedslag längs kedjan av aktiviteter som sysselsätter omkring 5000 personer inom många olika yrken och som möjliggör att fjärrvärme blir energieffektiv värme ute i fastigheterna. Framsidesbilden visar avlastning av returträ på väg att bli fjärrvärme på Igelstaverket i Södertälje. Oförädlad träbränsle svarar för knappt 27 % av allt fjärrvärmebränsle i Sverige.

INNEHÅLL

Vd har ordet.....	4
Svensk Fjärrvärmes verksamhetsområden	7

KUNSKAP

Ökat fokus på teknikfrågor, kundförtroende och utvecklingskraft	8
Fjärrvärmens roll i energiomställningen	11

MEDLEM

Omfattande kommunikationsarbete stärker en bransch i utveckling	13
Ta förtroende på allvar	16

PÅVERKAN

Ökad förståelse för fjärrvärmens roll i energisystemet... ..	17
Fjärrvärmens utvecklingskraft	20

Kansli	21
--------------	----

Styrelse	22
----------------	----

Svensk Fjärrvärmes råd, arbetsgrupper och kommittéer	23
--	----

Verksamheten 2012/2013	
Övrig verksamhet och engagemang	30

ULRIKA JARDFELT, SVENSK FJÄRRVÄRME

VERKLIG ENERGIANVÄNDNING STÅR ÄNTLIGEN I FOKUS

Ulrika Jardfelt konstaterar att verksamhetsåret 2012/2013 har präglats av regelfrågor och forskning. Stort fokus har lagts på att bidra till att beslut om skatter och regelverk ska landa rätt, en förutsättning för att kunna bedriva fjärrvärmeverksamhet i Sverige även i framtiden. Inom forskningsprogrammet Fjärrsyn avslutades en programperiod, samtidigt som en ny förbereddes. Ett krävande arbete, och massor med ny kunskap. Och så kom den nya visionen för fjärrvärmen på plats. Med den i ryggen vet vi nu hur vi ska satsa framåt.

Svensk Fjärrvärme har tagit fram en ny vision för fjärrvärme. Vad innebär det arbetet?

Många personer, på såväl Svensk Fjärrvärmes kansli som på medlemsföretagen, har lagt ned mycket arbete på att delta i processen med att ta fram en ny vision för fjärrvärme som gäller fram till 2030, *Fjärrvärmens 2030: Vi värmer varandra med återvunnen energi*. Processen inleddes redan hösten 2012. Under hela 2012 diskuterades sedan framtidsscenarier och förslag till formuleringar i olika forum innan den fick sin slutgiltiga formulering vid ett möte med Svensk Fjärrvärmes styrelse i januari 2013. Nu har vi en stark vision för fjärrvärmen och dess roll i den framtida energilösningen som hjälper oss att styra mot rätt mål. I visionen har vi identifierat tre förflyttningar som branschen behöver göra:

- Från "one-size-fits-all" till skräddarsytt – Framtiden handlar om att lösa enskilda kunders individuella behov.
- Från värmeproducent till värmeleverantör – Framtiden handlar om att bli bäst på att förflytta värmemängder till rätt kund i rätt ögonblick, inte nödvändigtvis att själv producera värmen.
- Från "själv-är-bäste-dräng" till aktiv samverkan – Framtiden handlar om att aktivt bjuda in kunder, leverantörer och olika energi- och samhällsaktörer för att tillsammans skapa genuint hållbara energisystem.

Även Svensk Fjärrvärme kommer se över sitt uppdrag och sina mål till följd av visionsarbetet. Vad ska branschorganisationen göra för att bäst bidra till att visionen för fjärrvärme ska nås? Omvärlden förändras och det gäller att ständigt uppdatera sig.

Forskningsprogrammet Fjärrsyn har under året avslutat en programperiod. Vad har det resulterat i och hur viktiga är resultaten för branschen?

Den andra programperioden för Fjärrsyn avslutades i slutet av verksamhetsåret. Det innebar ett stort arbete, för kansliet och Svensk Fjärrvärmes olika råd, med att få in slutrapporter och sprida resultaten. Det är en stor glädje att se de många viktiga och spännande resultat som har tagits fram, verklighetsnära och till stor direkt nytta för branschen. Sedan Fjärrsyn startade, har totalt 100 slutrapporter producerats. De utgör tillsammans en enorm kunskapskälla.

Ett exempel är branschens hittills största forskningsprojekt, *Fjärrvärmens affärslogik och framtida affärsmodeller*. Projektet har presenterat ny och värdefull kunskap om hur vi kan bli mer konkurrenskraftiga. Ett annat nyckelprojekt för branschen är *Nästa generations fjärrvärme*. I det har forskarna gått igenom hur fjärrvärmesystemen, tekniskt, behöver förändras för att anpassa sig till morgondagens behov.

Ett tredje intressant exempel på viktig forskning är rapporten Heat Roadmap Europe. Det är inte ett Fjärrsynsprojekt utan ett projekt initierat av Euroheat & Power, som Svensk Fjärrvärme medfinansierar. Rapporten visar att EUs klimatmål kan minska koldioxidutsläppen med 80 procent till år 2050 med utbyggda fjärrvärmesystem. Den visar dessutom att det kan ske till en kostnad som blir minst 100 miljarder euro lägre per år, än med EUs Energy Efficiency Scenario.

Vi har också tagit fram tre synteser som samlar kunskap från de senaste sju årens forskning inom områdena; fjärrvärmens roll i energiomställningen, kundens förtroende för fjärrvärmebolagen samt fjärrvärmens utvecklingskraft. Synteserna kommer att finnas tillgängliga i början av nästa verksamhetsår.

Kommer det att påbörjas en ny programperiod av Fjärrsyn?

Forskningsprogrammet, som är finansierat av Svensk Fjärrvärme och Energimyndigheten gemensamt, är uppskattat i branschen. Vid årsmötet i november 2012 gjorde Svensk Fjärrvärmes medlemsföretag klart att de önskade fortsätta sin finansiering av en ny programperiod. Beskedet från Energimyndigheten dröjde en del på grund av att myndigheten behövde se över sina rutiner för forskningsfinansiering. Med bara en marginell tidsfördröjning kunde, glädjande nog, den nya programperioden ändå få klartecken att starta. Programbeskrivningen för nästa period hänger nära samman med den nya visionen. Den kommer att bestå av tre delar; hållbara energisystem, samverkan samt fjärrvärmens anpassning till stora omvärldsförändringar i Sverige och EU.

Flera utredningar om nya regelverk på fjärrvärmemarknaden har presenterats under året. Hur ser du på resultaten av dessa?

I spåren av regeringens nej till TPA-utredningens förslag, som i praktiken skulle ha betytt ett införande av elmarknadens regelverk i varje fjärrvärmenät, har det utretts vad regeringen vill ha istället. Utredningar om nya regelverk på fjärrvärmemarknaden kan potentiellt ha en stor inverkan på branschens förutsättningar. Dessa har presenterats under våren. Två har extra stor betydelse för branschen.

Ett av Energimarknadsinspektionens uppdrag var att utreda hur ett reglerat tillträde till fjärrvärmenäten ska kunna genomföras för industrier som vill leverera spillvärme till fjärrvärmenäten. Bakgrunden till utredningen är att regeringen vill öka användningen av spillvärme till uppvärmning på orter där det är samhälls-ekonomiskt motiverat. I Sverige är vi redan bäst i vär-

den på att ta hand om spillvärme och inom branschen stödjer vi detta syfte. Utredningen presenterade en genomtänkt modell med villkor som fjärrvärmebranschen kan leva med. Den var tydlig med att fjärrvärmebolagen ska gå skadeslösa ur processen för att kunderna inte i förlängningen ska drabbas av högre priser.

Utredningens förslag innebär att företag som kan producera värme billigare i näten än det fjärrvärmebolag som äger nätet kan erbjuda, får tillträde till nätet. Vi tror att det på sikt kommer att sänka produktionskostnaderna eftersom konkurrensen ger incitament för fjärrvärmebolag att investera i billigare produktion. Vår utgångspunkt är att fjärrvärmerna är extremt konkurrensutsatta från andra uppvärmningsalternativ. Branschen behöver under de närmaste åren jaga och sänka sina produktionskostnader för att klara den konkurrensen. Utredningens förslag ligger i linje med det.

”Sedan Fjärrsyn startade, har totalt 100 slutrapporter producerats. De utgör tillsammans en enorm kunskapskälla.”

Energimarknadsinspektionen, Ei, hade också fått i uppdrag att utreda obligatorisk prisförändringsprövning av fjärrvärme. De föreslog en rätt så ingripande prisreglering men avråder samtidigt regeringen från att införa den. Frågan är otroligt komplicerad. Efter att ha utrett och kommit med förslag enligt uppdrag, kom Ei så småningom fram till att förbättrade konkurrensförhållanden är bättre än en prisreglering och föreslog regeringen att utreda detta vidare.

På Svensk Fjärrvärme har vi under året bidragit med mycket kunskap till båda utredningarna. Det skedde i en mycket öppen och konstruktiv anda. Vi tror inte att prisreglering är bra för någon part. Istället arbetar vi vidare med den modell för frivillig prisändringsprövning, *Prisdialogen*, som vi tillsammans med kundorganisationerna SABO och Riksbyggen arbetat fram parallellt. Modellen bygger på lokal dialog och det tror vi mycket på. Förhoppningsvis ser regeringen att staten inte är rätt part att ta ansvar för prissättningen på fjärrvärme.

Vad kommer införandet av EUs energieffektiviseringsdirektiv att innebära?

Näringsdepartementet har under året snabbutrett hur EUs energieffektiviseringsdirektiv ska införas i svensk lagstiftning. Direktivets krav på att spara primärenergi och fjärrvärmens och kraftvärmens betydande roll för att uppnå de målen, är naturligtvis övervägande mycket positivt för branschen. Tidplanen för att utreda de nationella förutsättningarna har dock varit mycket pressad. Arbetet har genomförts utan den öppna process med

intressenterna som normalt sker i Sverige inför ny lagstiftning, så det har varit svårt att vara med och påverka förslagen i den utsträckning vi hade önskat. Det är olyckligt, för utredningen innehåller många förslag som påverkar fjärrvärmebranschen och som är både omfattande och komplexa. Bland annat är det tolkningen av kravet på individuell värmemätning hos slutanvändaren (end-user) som oroar. Skillnaden är stor om det är lägenhetsinnehavaren eller fastighetsägaren som avses. Resultatet av utredningen har samlats i en promemoria som skickades ut på remiss i juni och en proposition är att vänta under nästa verksamhetsår.

Arbetet med att försöka påverka utformandet av Boverkets byggregler har fortsatt under året. Hur har det gått?

Vi har på bred front arbetat för att i ett första steg få till en utredning som ser över effekterna av energi-

kraven i Boverkets byggregler. Bland annat skrevs en uppmärksammat debattartikel i Svenska Dagbladet och ett seminarium i riksdagen anordnades tillsammans med Moderaterna och Socialdemokraterna. Där rådde en stor enighet kring att byggreglerna måste ändras. De nuvarande byggreglerna, som trädde i kraft den 1 januari 2012, behöver nyanseras av flera skäl; för att stimulera energieffektivisering på systemnivå, bli teknikneutrala mellan olika uppvärmningsalternativ och ge fastighetsägare möjlighet att byta uppvärmningsform i framtiden. Genom att föra fram ett konsekvent budskap och söka samarbeten med andra har Svensk Fjärrvärme detta år sett ett ökat stöd för att byggreglerna måste ändras, både bland beslutsfattare, miljöintresserade och i byggbranschen. Arbetet kommer att fortsätta även nästa verksamhetsår.

Kontrollrummet är spindeln i fjärrvärmeverkets nät. Här arbetar tekniker med att optimera driften genom att kontrollera bränslenivåer, temperaturer och flöden.

SVENSK FJÄRRVÄRMES VERKSAMHETS- OMRÅDEN

Verksamhetsberättelsen pekar ut de viktigaste områdena för branschen under verksamhetsåret, och på vilket sätt medlemmarna kunnat dra nytta av branschorganisationens arbete kring dessa frågor.

Ångturbinen i Igelstaverket producerar el. Kraftvärmeproduktion finns i över 100 anläggningar i Sverige och svarar för cirka 45 % av all fjärrvärmeproduktion.

ÖKAT FOKUS PÅ TEKNIKFRÅGOR, KUNDFÖRTROENDE OCH UTVECKLINGSKRAFT

Nya tekniska lösningar är, tillsammans med stärkt kundförtroende och ökad utvecklingskraft, viktiga för att fjärrvärmebranschen fortsatt ska vara ett starkt alternativ på värmemarknaden och samtidigt bidra till ett effektivt energisystem med låg miljöpåverkan. För att möta behovet av teknikutveckling har Svensk Fjärrvärme under året förstärkt med ytterligare en tjänst på tekniksidan. Under året har det också blivit klart med en fortsatt satsning på forskningsprogrammet Fjärrsyn. Kunskaperna därifrån, i samspel med utveckling av statistik samt tekniska bestämmelser och standarder, är viktiga underlag för strategiska beslut, i branschen och på samhällsnivå.

FORSKNINGSPROGRAMMET FJÄRRSYN

Fjärrsyn, branschens stora gemensamma forskningsprogram, avslutade i juni sin andra programperiod.

Parallellt med arbetet att paketera och sprida resultat från forskningen har det under året inneburit mycket arbete med att förbereda en ny programperiod för åren 2013 till 2017. Svensk Fjärrvärmes årsmöte fattade beslut om en fortsättning i november 2012. Efter förhandlingar med Energimyndigheten om programinnehåll och forskningsram under våren, kunde man enas om en gemensam programbeskrivning, som också godkändes av Energiutvecklingsnämnden. Fjärrsyn består nu av huvudsakligen tre forsknings- och innovationsområden:

- Systemutveckling
- Effekter av och anpassning till ny politik och förändringar i omvärlden
- Samverkan för hållbar utveckling

Fjärrsyn finansieras gemensamt av Svensk Fjärrvärme och Energimyndigheten. Vissa detaljer kring de ekonomiska förutsättningarna återstod att förhandla vid slutet av verksamhetsåret och slutförs under tidig höst.

"Fjärrsyn bidrar till att ge svar på de frågor som branschen har."

Den avslutade programperioden har resulterat i ny kunskap i form av 65 rapporter inom forskningsområdena; fjärrvärmens omvärld, teknik och marknad. Vissa forskningsprojekt har varit områdesöverskridande. Bland annat har det stora tvärvetenskapliga projektet *Fjärrvärmens affärslogik och framtida affärsmodeller* avslutats. Kunskapen från projektet har löpande redovisats genom seminarier och böcker som redan varit till stor nytta för branschen. Resultaten har samlats i fyra huvudgrupper; utveckling av fjärrvärmens affärsmodeller, fjärrvärmens utmaningar, företags

prismodeller samt företagens kundrelationer. Projektet har resulterat i böckerna *Lilla Prismodellboken*, *Utveckla fjärrvärmeaffären*, *Kundens förtroende* samt en samlad slutrapport. Alla Fjärrsynsrapporter finns att ladda ner kostnadsfritt från www.fjarrsyn.se

Svensk Fjärrvärmes medlemsföretag kvalitetssäkrar forskningen genom branschorganisationens Omvärlds-, Teknik-, Marknads- och Kommunikationsråd samt Fjärrsyns styrelse. Det innebär att Fjärrsyn bidrar till att ge svar på de frågor och framtida utmaningar som branschen har. Resultaten från forskningen når medlemsföretagen genom en konsekvent kunskapsspridning, ett arbete som varit mycket intensivt det här året eftersom programperioden avslutats. Läs mer om forskningskommunikationen under kapitlet Medlem.

I utvärderingen av den senaste programperioden framkom det att programmet på ett betydelsefullt sätt stärkt samverkan mellan forskare och användare och ökat relevansen i forskningen. Fjärrsyn har även bidragit till att skapa en gemensam nationell bild av vad fjärrvärme är och vad som behöver utvecklas.

UTREDNING OM GEMENSAM ENERGIFORSKNING – ENERGIFORSK

Utredningen, *Förutsättningar för en gemensam energiforskning*, som påbörjades förra verksamhetsåret, slutfördes under året. Den tittar på möjligheterna att förstärka energiforskningen genom att den branschforskning som idag bedrivs i Elforsk, Värmeforsk, Svenskt Gastekniskt Center och Fjärrsyn, samordnas i ett gemensamt Energiforsk. Rapporten kommer att analyseras under nästa verksamhetsår och resultera i beslutsunderlag för respektive organisationers styrelser.

BRANSCHSTATISTIK OCH ANALYSER

Svensk Fjärrvärme samlar årligen in och analyserar branschstatistik från sina medlemsföretag. Statistikunderlaget är centralt som faktabas och används för att

påverka politiska beslut såväl i Sverige som inom EU.

I april lanserades ett nytt system för insamling av statistik och kvalitetsgranskning av lokala miljövärden som innebär stora fördelar för både medlemsföretag och kansli. För medlemsföretagen innebär det en snabbare och enklare inrapportering samt återkoppling av data med nyckeltal som berör det egna företaget. För kansliet innebär systemet att det tar mindre tid att hantera, vilket frigör resurser till annat arbete för medlemsföretagen.

Total mängd fjärrvärme- respektive fjärrkyleleveranser

Svensk Fjärrvärme publicerar årligen statistik över den totala mängden fjärrvärme- respektive fjärrkyleleveranser. Under 2012 ökade fjärrvärmeleveranserna med nästan fem procent jämfört med året innan, från 50 TWh till närmare 53 TWh.

Utbyggnaden av fjärrkyla som varit stor de senaste åren mattades av under året. Antalet företag som levererade fjärrkyla ökade dock från 33 till 36 företag. Antalet företag som tillhandahåller fjärrkyla bedöms fortsätta att öka.

ÖKAT FOKUS PÅ TEKNIKFRÅGOR

Nya tekniska lösningar är en viktig del av de framtida förutsättningarna för fjärrvärme i ett mer energieffektivt samhälle. Svensk Fjärrvärme har förstärkt med ytterligare en tjänst på tekniksidan för att möta detta. Fokus ligger på kostnadseffektivisering med inriktningen teknisk systemeffektivisering. Det innebär förutom effektiviseringar i befintliga system även att användningen av energi mer integreras i systemen än tidigare. Det finns idag på kansliet en teknikstrategi och två specialister.

Flera intressanta tekniska forskningsprojekt inom Fjärrsyn har publicerats under året, till direkt nytta för medlemsföretagen. Två energimättningsprojekt har

direkt bäring på de tekniska bestämmelserna.

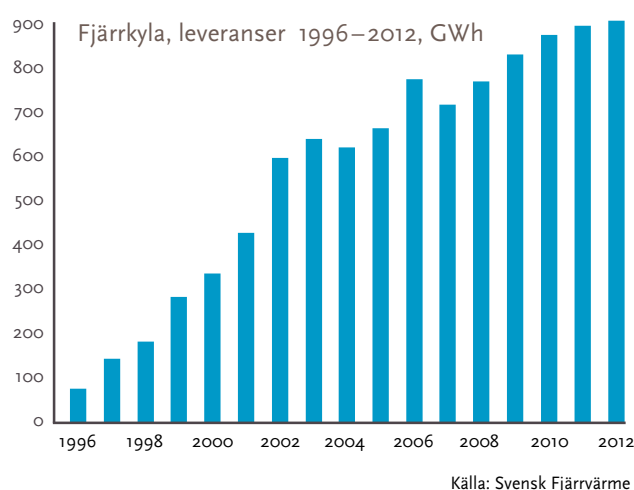
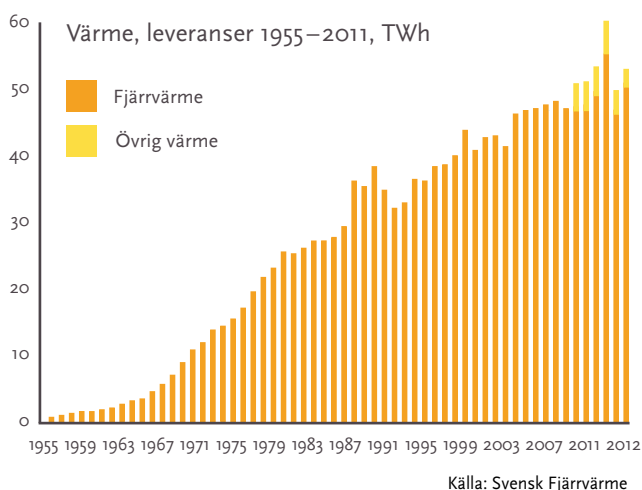
Resultatet för projektet, *Tryckfallets påverkan vid energimätning*, kommer att läggas in i de tekniska bestämmelserna redan under nästa verksamhetsår. För det andra projektet, *Raksträckor för ultraljudsmätare*, ger resultatet belägg för att raksträckor före och efter energimätaren behövs i den utsträckning som anges i de tekniska bestämmelserna. Ämnet har varit under diskussion då vissa tillverkare av mätare hävdar att prestandan på deras produkter inte kräver föreskriven längd på raksträckor i anslutning till mätaren.

Studien, *Relining med strumpmetoden*, publicerades i juni 2013 och kommer att provas av ett medlemsföretag direkt under sommaren. Tekniken med relining av gamla rör under mark, är tillämplig där det är svårt eller omöjligt att lägga ner nya rör. Tekniken är idag inte kostnadseffektiv om normala förutsättningar råder. Relining har använts länge för avlopps-, dagvatten- och vattenledningar, men inte tidigare kunnat tillämpas för fjärrvärmerör.

Teknikstrategin som ska tas fram under hösten kommer att titta på vad branschen vill uppnå på tekniksidan samt vilka teknikområden som är viktigast att utveckla i framtiden. Processen med att ta fram och uppdatera tekniska bestämmelser kommer också att ses över för att säkerställa att det finns uppdaterade tekniska bestämmelser inom relevanta områden. Ett delbeslut har fattats om att i ökad utsträckning ta tillvara andra intressenters kompetens, till exempel tillverkare, konsulter och kundrepresentanter, i arbetet med att ta fram tekniska bestämmelser. Kostnadseffektivitet och kvalitet är generellt ledstjärnor i arbetet.

TEKNISKA BESTÄMMELSER OCH STANDARDER

Svensk Fjärrvärmes tekniska bestämmelser utgör branschstandard i Sverige och ett antal svenska tekniska bestämmelser har utgjort grund till nu gällande

europiska standarder. Arbetet med att utveckla de tekniska bestämmelserna pågår kontinuerligt i Svensk Fjärrvärmes regi, huvudsakligen genom Teknikrådets expertgrupper, men även, vad gäller standarder, tillsammans med svenska och internationella standardiseringsorganisationer. Aktuella tekniska bestämmelser finns tillgängliga på Svensk Fjärrvärmes webbplats.

Under året har bland annat revideringen av den tekniska bestämmelsen *Fjärrvärmecentralen – utförande och installation (F:101)* pågått och kommer att avslutas under första halvåret av kommande verksamhetsår. Ett arbete har vidare påbörjats med att utöka läggningsanvisningar gällande distributionsledningar för fjärrvärme (D:211), till att även omfatta fjärrkyla i samband med uppdateringen.

INTERNATIONELLA STANDARDER

Svensk Fjärrvärme finns representerad i flera europeiska standardiseringsgrupper inom fjärrvärmedistribution och energimätning, men även inom andra områden som inomhusmiljö och energianvändning i byggnader. Standardiseringsarbetet är viktigt för att öppna upp marknaden för fler leverantörer och därmed öka konkurrensen, vilket oftast leder till lägre kostnader för branschen. För svenskt vidkommande har mycket av arbetet handlat om att bevaka och påverka de inter-

nationella standarderna så att de skapar förutsättningar för kostnadseffektiva lösningar med rätt kvalitetsnivå.

Ett viktigt sådant påverkansarbete under året har gällt europeisk standard för fjärrvärmedistribution. Frågan gäller vilka krav man ska ställa på ventiler för att säkerställa funktionen under ventilens livslängd. I Sverige har kraven hittills varit högre än de krav som föreslås i den europeiska standarden. Arbetet har delvis lyckats, kraven föreslås höjas, även om den svenska kravspecifikationen inte uppnås fullt ut. En konsekvensutredning har tillsatts där SP i Borås ska testa ventilerna enligt båda kravnivåerna. Under året har det också pågått ett stort arbete med att nå en mer harmoniserad europastandard för värmemätare.

Viktig branschkunskap till medlemmarna

- Tillgång till statistik för benchmarking
- Personlig rådgivning
- Företagsnära och användbar kunskap
- Tillgång till omvärldsanalyser
- Lättillgängligt presenterade nyheter från bransch, forskning och demonstrationsprojekt
- Kunskap och kontaktnät genom att medverka i Fjärrens referensgrupper
- Möjlighet att påverka inriktningen på forskningen

FJÄRRVÄRMENS ROLL I ENERGIOMSTÄLLNINGEN

Fjärrvärmens roll i energiomställningen är ett av branschens tre strategiska områden för framtiden. En rad projekt inom forskningsprogrammet Fjärrsyn har under dess båda programperioder lyft frågeställningar som rör detta. I syntesen, *Fjärrvärmens roll i energiomställningen*, har Åsa Wahlström, teknisk doktor på Chalmers Industriteknik, tillsammans med två forskarkolleger analyserat 49 av dessa projekt med avseende på hur de kan bidra med beslutsunderlag för branschen inom detta område.

Åsa Wahlström, finns det några slutsatser från syntesen som är extra betydelsefulla för branschen?

– Jag är positivt överraskad över hur långt branschen har kommit i att förbereda sig inför de stora utmaningar som kommer att komma, konstaterar hon och pekar ut tre exempel på det:

– Energieffektiviseringar i befintliga byggnader är numera ett faktum där branschen vill vara med och bidra i utvecklingen mot ett hållbart samhälle genom olika affärsidéer. Att tillgodose kundens behov och önskemål får en allt mer central betydelse. Vidare har branschen insett att fjärrvärmens miljöfördelar behöver lyftas fram på ett tydligare sätt. Flera av Fjärrsyns projekt har bidragit till den utvecklingen.

Fjärrsynsprojekten visar att uppbyggnad och utveckling av kundrelationerna kommer att vara en hörnsten i fjärrvärmebranschens fortsatta verksamhet. Det innebär, påpekar Åsa Wahlström, att företagen behöver ha förmågan att ta fram bättre och mer gynnsamma affärsmodeller, med energi- och effektpriiser, som gagnar både kund och leverantör. I rapporterna som analyserats för syntesen lyfts en tydlig, förankrad och allmän systemsyn på hela systemet

och samhället fram som avgörande för en fortsatt hållbar utveckling.

Syntesen pekar ut sex fokusområden som är viktiga för att kunna stärka fjärrvärmens roll i energiomställningen och där ni vill se fortsatt forskning och utveckling (se faktaruta). Ett av fokusområdena är Teknikutveckling. Hur viktig är denna för en lyckad anpassning till ett framtida minskat energibehov?

– Fortsatt forskning och utveckling för att ta fram kostnadseffektiv teknik för nästa generations fjärrvärme är mycket angeläget. Forskningen bör leda till att etablera en robust teknik som tar höjd för låg värmetetthet och behov av låga temperaturer för uppvärmning men samtidigt tar hänsyn till att det kommer att behövas en stor andel varmvattenleveranser. Genom att visa på att det finns kostnadseffektiv teknik och effektiva arbetsmetoder för att klara fjärrvärme till nybyggda områden med låga värmetettheter, skapas en trovärdighet för fjärrvärmens roll i energiomställningen, säger hon.

Ett annat fokusområde ni lyfter fram i syntesen, är miljövärderingar. Hur viktiga är dessa?

– Fjärrvärmens stora konkurrensfördel är dess möjlighet att ta tillvara förnybar energi, restvärme och avfall på ett effektivt sätt. Att visa på dessa fördelar är väsentligt för framtida val av energitillförsel och energieffektivisering, där miljövärden successivt spelar en allt större roll i förhållande till andra beslutsparametrar som till exempel kostnader. Det är därför viktigt att ta fram specifika miljövärden för det lokala fjärrvärmenätet och här har branschen tagit ett jättesteg i utvecklingen.

Så klarar fjärrvärmens energiomställningen

- Relationer och samarbete med kunder och andra aktörer
- Strategier för minskat värmebehov
- Miljövärdering och resurser
- Teknikutveckling för nya förutsättningar
- Fjärrvärmens omvärld och marknad
- Öka produktiviteten i fjärrvärmeföretagen

Att bygga fjärrvärmenät som klarar kraven på driftsäkerhet och lång livslängd är dyrbart. Branschen arbetar mycket med att kvalitetssäkra näten, bland annat med hjälp av licensierade skarvsvetsare, för att få så lång livslängd som möjligt. Ett välbyggt fjärrvärmenät kan ha en livslängd på upp till 100 år.

OMFATTANDE KOMMUNIKATIONSARBETE STÄRKER EN BRANSCH I UTVECKLING

I Svensk Fjärrvärmes roll som medlemsorganisation ingår att sprida kunskap om förändringar i branschens omvärld, strukturella förändringar, nya tekniska möjligheter, forskningsresultat och framtidsscenarier. Det kräver bland annat ett kontinuerligt arbete för att utveckla alla huvudsakliga kommunikationskanaler som konferenser, webbplats, nyhetsbrev och branschtidning. Att sprida forskningsprogrammet Fjärrsyns många angelägna resultat, liksom att kontinuerligt informera om politiska förslag samt branschens initiativ och ställningstaganden kring dessa, har varit de stora kommunikativa uppgifterna under året för att stärka en bransch i utveckling.

MEDLEMSINFORMATION

Årets viktiga frågor för branschen har resulterat i ett omfattande kommunikationsarbete i form av debattartiklar, pressmeddelanden, information på webbplatsen, material för temadagar, konferenser och mässor samt information för nyhetsbrevet Kort-Kort och underlag för artiklar i Fjärrvärmetidningen.

Sociala medier

Svensk Fjärrvärme har arbetat strukturerat och medvetet med att hitta organisationsformer, ta fram strategier och tydliga kommunikationsplaner för närvaron på sociala medier som Twitter och Facebook. Huvudmålgrupp för Facebook är medlemsföretagen och deras anställda. Twitternärvaron riktar sig även till politiker, beslutsfattare och media.

Konferensverksamhet

Konferensverksamheten är en viktig arena för Svensk Fjärrvärme för att nå ut till medlemsföretagen med information om och få feedback tillbaka i viktiga frågor. Totalt arrangerades 19 konferenser, temadagar och regionala möten på olika platser i landet samt två webbseminarier, om kampanjen respektive remisshanteringen av nya regelverk för fjärrvärmen. Evenemangen listas under rubriken Egna arrangemang i slutet av verksamhetsberättelsen.

FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Att sprida alla angelägna och viktiga resultat från forskningsprogrammet Fjärrsyn innebär en stor uppgift för Svensk Fjärrvärme. Kunskapsspridningen riktas till medlemsföretag, till Energimyndigheten och andra myndigheter och organisationer, till politiker och andra beslutsfattare och i vissa fall även till en bredare allmänhet via media. I och med att den andra programperioden av Fjärrsyn avslutades den sista juni 2013 och en ny förberetts, har kommunikationsarbetet varit extra omfattande under året. Ytterligare 30 nya rapporter har publicerats. En extern utvärdering

av Fjärrsyn som gjorts under året visar att resultaten från programmet i hög utsträckning har kommit till direkt nytta för branschen.

Resultatblad med populärvetenskapliga sammanfattningar har tagits fram för var och en av de studier som blivit klara under året. Fem nyhetsbrev och tre halvårsberättelser har producerats för att på ett mer lättillgängligt sätt kommunicera resultat och slutsatser från forskningen. Varje nyhetsbrev och halvårsrapport når närmare 5 000 mottagare genom utskick med Fjärrvärmetidningen och direktdistribution. Basen i forskningskommunikationen är Fjärrsyns webbplats www.fjarrsyn.se, som löpande hålls uppdaterad, där alla forskningsrapporter och sammanfattade resultat finns att ladda ner kostnadsfritt.

Många av projekten har uppmärksammats i fackpressen och några har nått nyhetsflödet i riksmidia. Dit hör till exempel projektet *Fjärrvärme påverkar samhällsekonomin* som visar att fjärrvärme spelar en betydligt viktigare roll för samhällsekonomin än vad som tidigare varit allmänt känt.

Under året har också tre forskningssynteser gjorts som analyserar och drar slutsatser av alla resultat från den Fjärrsynsforskning som genomförts under sju år. Synteserna behandlar branschens främsta utmaningar; fjärrvärmens roll i energiomställningen, förtroendet för fjärrvärme och fjärrvärmens konkurrenskraft. De tre synteserna som finns att ladda ner från www.fjarrsyn.se heter *Fjärrvärmens roll i energiomställningen*, *Ta förtroende på allvar* och *Fjärrvärmens utvecklingskraft*. Syntesernas slutsatser beskrivs var och en mer utförligt, genom intervjuer med syntesförfattarna på andra platser här i verksamhetsberättelsen.

FJÄRRVÄRMETIDNINGEN

Branschens tidning, Fjärrvärmetidningen, är en av Svensk Fjärrvärmes viktigaste utåtriktade kanaler.

Den senaste läsarusundersökningen visar att 90 procent av läsarna anser att Fjärrvärmetidningen är till nytta i deras arbete. Tidningen kommer ut med åtta nummer per år och har som specialteman under året haft följande områden: Energieffektivisering, Teknik, Kraftvärme, Miljö, Arbetsmiljö och säkerhet, IT, Fjärrkyla och Affärsutveckling. Tidningen har en upplaga på 3 300 exemplar.

Tidningen har digitaliserats under året. Det innebär att varje nytt nummer läggs upp som en blädderbar och sökbar pdf-fil på Svensk Fjärrvärmes webbplats en vecka efter att den tryckta tidningen nått läsarna. Digitaliseringen möjliggör, utöver ökad tillgänglighet och sökbarhet, också en vidare spridning av artiklarna, vilket många medlemsföretag efterfrågar.

Prioriterade frågor under året har varit att öka samarbetet mellan Fjärrvärmetidningen och Svensk Fjärrvärmes webbplats samt att fortsätta verka för att öka mångfalden i tidningen. Mångfaldsperspektivet innefattar bland annat kön, etnicitet och ålder och behövs för att rättvist spegla både samhället och fjärrvärmebranschen. Fortfarande är det få tidningar som arbetar aktivt med mångfaldsfrågor och Fjärrvärmetidningens arbete har väckt uppmärksamhet. I maj deltog tidningens redaktör på West Pride festivalen, för att berätta om hur man arbetar med mångfaldsfrågor i Fjärrvärmetidningen.

EN VISION FÖR FJÄRRVÄRMEN

Svensk Fjärrvärme inledde våren 2012 en process för att ta fram en ny vision för fjärrvärmerna. Visionen, *Fjärrvärmerna 2030: Vi värmer varandra med återvunnen energi*, arbetades fram tillsammans med medlemsföretagen och med hjälp av analysföretaget Kairos Future.

En färdigformulerad vision kunde presenteras i januari 2013. I rapporten, *Fjärrvärmerna 2030*, presenteras visionen samt olika scenarier och antaganden om framtiden. Den inleds med en beskrivning av den nya visionen följt av en komprimerad och lättläst beskrivning av omvärldsutvecklingen. Den beskrivs i tre delar; en övergripande inledning, ett tjugotal övergripande trender som beskriver Sverige i framtiden samt fem avslutande framtidsscenarier. Tillsammans visar de på olika sätt hur Sverige kan se ut 2030 och därmed hur fjärrvärmens möjligheter i framtiden kan komma att påverkas.

Visionen är tänkt att stimulera utvecklingen av framtida strategier. Ett arbetsdokument har tagits fram för att underlätta detta arbete för medlemsföretagen och under nästa verksamhetsår kommer Svensk Fjärrvärme ta fram riktlinjer för hur arbetet på kansliet ska formas för att bidra till att visionen blir verklighet.

STRATEGIPROCESSER FÖR VIKTIGA FRÅGOR

Svensk Fjärrvärme har under året arbetat fram interna strategier för hur kansliet på ett effektivt sätt ska arbeta med två av branschens viktiga frågor; Boverkets byggregler samt avfallsfrågan. Under hösten 2013 kommer ytterligare strategier finnas färdiga för områdena; marknad, teknik samt standardisering.

Strategierna belyser respektive fråga/område och sammanfattar Svensk Fjärrvärmes syn på vad man vill uppnå i frågan/området. Utifrån detta listas en handlingsplan med budskap och olika projekt, från process till uppfylld strategi. Fokus ligger på resultat och en ökad målstyrning av arbetet. Strategierna fastslås av styrelsen innan de blir aktiva arbetsredskap. Målsättningen med strategierna är att de ska förenkla och effektivisera arbetet på kansliet och leda till en snabbare måluppfyllelse, till ökad nytta för medlemsföretagen.

REKO FJÄRRVÄRME

Reko fjärrvärme har funnits sedan 2005 då systemet introducerades av Svensk Fjärrvärme som fjärrvärmebranschens frivilliga system för kvalitetssäkring av kundrelationer. Idag används Reko fjärrvärme av drygt 80 fjärrvärmeleverantörer som tillsammans svarar för drygt 90 procent av fjärrvärmeleveranserna i Sverige. Även om systemet under åren har genomgått en del förändringar, har tiden ändå hunnit i kapp det och påkallat en mer omfattande översyn. Mot bakgrund av de senaste årens förändringar av fjärrvärmens omvärld har Svensk Fjärrvärmes Marknadsråd, som ansvarar för förvaltningen och utvecklingen av Reko fjärrvärme, tagit initiativ till en utvärdering av systemet. Det ska mynna ut i ett uppdaterat utvecklingsförslag.

"Prisdialogen är ett viktigt verktyg i arbetet för att öka förtroendet för fjärrvärme."

PRISDIALOGEN – MELLAN KUNDER OCH FJÄRRVÄRMEFÖRETAG

I januari 2013 inrättade fjärrvärme- och fastighetsbranschen en partsgemensam modell för prövning av prisändringar på fjärrvärme, *Prisdialogen – mellan kunder och fjärrvärmeföretag*. Parterna bakom initiativet är Riksbyggen, SABO och Svensk Fjärrvärme. Prisdialogen är dels ett svar på fjärrvärmekundernas önskan om ökad insyn i fjärrvärmeprisernas utveckling, dels en bekräftelse på fjärrvärmeleverantörernas vilja att bjuda in fjärrvärmekunder och andra fjärrvärmeintressenter till aktiv samverkan för att skapa genuint hållbara energisystem.

Det finns idag cirka 22 000 kilometer fjärrvärmeledningar i Sverige.

Systemet för prisändringsprövning innefattar både lokal dialog och central prövning av prisändring på fjärrvärme. Syftet är att öka kundinflytandet och transparensen i prissättningen och därmed åstadkomma en rimlig, förutsägbar och stabil prisändring på fjärrvärme. Fjärrvärmebranschen vill ta ansvar för, och är mån om, att ha en dialog med sina kunder om prissättningen.

Det har lagts ned mycket tid under året på att utveckla och sjösätta systemet och att etablera ett oberoende kansli för Prisdialogen. Fyra medlemsföretag som var med i pilotprojektet för att ta fram modellen beviljades medlemskap och flera företag har påbörjat arbetet för att kunna ansöka om medlemskap kommande år. Prisdialogen har en egen webbplats: www.prisdialogen.se

Det här får Svensk Fjärrvärmes medlemmar

- Möjlighet att påverka genom medverkan i råd och arbetsgrupper
- Tillgång till konferenser, temadagar och regionala möten
- Ingång till professionella nätverk och ett branschgemensamt mentorprogram
- Tillgång till nyhetssammanställningar och nyhetsbrev
- Information om viktiga förändringar som påverkar branschen nationellt och inom EU
- En webbplats, inklusive exklusiv information för medlemmar
- Fjärrvärmetidningen, 8 nr per år

TA FÖRTROENDE PÅ ALLVAR

En andra syntes som Fjärresyn tagit fram efter programmets två avslutade programperioder, omfattar det strategiska området kundförtroende. Genom att bli bättre på att bygga kundrelationer kan fjärrvärmebranschen bli framgångsrik också på en marknad med minskade energibehov, menar en av syntesförfattarna, Ebba Löfblad, konsult på Profu. Att ta kundförtroende på allvar är också den slutsats hon tycker är extra viktig för branschen att ta till sig.

– Jag vill påstå att syntesens främsta budskap, vilket även har gett namn åt rapporten, är för branschen att börja ta förtroende på allvar, både inom forskningen och ute på företagen. Det är dags att verkligen lyssna på och dra lärdom av det som kunderna säger, eftersom det är något som Fjärresyns forskning med tydlighet har visat att företagen generellt är dåliga på, konstaterar Ebba Löfblad.

Hon menar att det idag verkar som att företagen och kunderna delvis talar förbi varandra.

– Förtroende utgör grunden för alla företag när det gäller att bygga kundrelationer och stärka sitt varumärke och därigenom skapa en stark marknadsställning. Saknas en djupare relation mellan kunderna och företagen är risken större att kunderna på sikt sviker företaget eller talar illa om det.

I syntesen beskriver ni ett behov av att forska vidare specifikt kring förtroendefrågor. Vilken typ av kunskap inom det området tror ni skulle vara mest värdefull för fjärrvärmeföretagen?

– Eftersom den forskning som hittills har förts huvudsakligen handlat om sådant som fjärrvärmeföretagen redan gör, tror vi det är nödvändigt att låta forskningen i högre grad handla om de övre nivåerna av förtroendebyggnaden där man också involverar och påverkar kunden. Att undersöka om och hur företagen arbetar med förtroendefrågor på denna nivå, och hur kundernas förtroende för företagen i så fall påverkas och utvecklas, skulle föra arbetet med förtroendefrågan inom fjärrvärmebranschen vidare från den situation man befinner sig idag.

Ebba Löfblad menar att det idag saknas många pusselbitar för hur branschen kan utvecklas i sitt förtroendearbete. Hon tycker att det verkar finnas en osäkerhet

inom företagen om vad som faktiskt krävs för att ytterligare stärka kundförtroendet. Det är här som Fjärresyn har en viktig roll att spela, både genom att forska kring vad som utvecklar förtroendearbetet inom fjärrvärmebranschen och att föra ut denna kunskap till företagen.

I syntesen föreslår ni att ett sätt att nå högre nivåer i förtroendetrappan kan vara att i större utsträckning involvera kunden i forskningen. Hur menar ni?

– Genom att i högre utsträckning involvera kunderna i forskningen lär företagen sig inte bara mer om sina kunder, vad som driver dem och hur man kan skapa bättre affärer. Genom ett närmare samarbete skapas även en djupare relation. Att faktiskt låta kunderna vara med och påverka företagets verksamhet stärker i sig förtroendet för företaget och skapar en större lojalitet.

Fortsatt forskning kring kundförtroende

I analysen av forskningsresultaten har tio slutsatser dragits vad gäller förtroendefrågor i fjärrvärmebranschen. Dessa kan sammanfattas med att det finns brister och kunskapsluckor på flera plan, men att det finns ett intresse i branschen att ta ytterligare steg i förtroendetrappan.

Utifrån slutsatserna lämnar syntesen förslag till den fortsatta forskningen inom området, bland annat:

- Låt förtroende ta plats i nästa etapp av Fjärresyn som eget fokusområde
- Anpassa metoderna i forskningen för att ge en fördjupad förståelse av förtroende
- Låt forskningen handla om de övre trappstegen i den s k förtroendetrappan
- Undersök företagskulturen
- Jämför kundförtroende i andra branscher
- Involvera kunden i forskningen i större utsträckning

ÖKAD FÖRSTÅELSE FÖR FJÄRRVÄRMENS ROLL I ENERGISYSTEMET

Svensk Fjärrvärme som påverkansorganisation bedriver på många plan opinionsarbete i för branschen viktiga frågor. En viktig del i arbetet är att bevaka alla pågående utredningar om nya regelverk på fjärrvärmemarknaden. Det innebär att ta fram korrekta faktaunderlag för utredarna, sätta sig in i utredningarnas förslag, föra fram branschens synpunkter samt hålla medlemsföretagen informerade. Under året presenterades flera för branschen viktiga utredningar. Generellt märktes en ökande förståelse bland politiker och beslutsfattare för fjärrvärmens roll i energisystemet.

ÅRETS DOMINERANDE FRÅGOR

Utredningar om nya regelverk på fjärrvärmemarknaden

Tre nya utredningar tillsattes våren 2012 i spåren av att regeringen valde att inte ta förslagen från TPA-utredningen om tredjepartstillträde i fjärrvärmenäten vidare. De nya utredningarna presenterades alla under våren 2013 och har inneburit stora insatser för Svensk Fjärrvärme.

Prisförändringsprövning och likabehandlingsprincip för fjärrvärme

I utredningen *Prisförändringsprövning och likabehandlingsprincip för fjärrvärme* utvärderar Energimarknadsinspektionens (Ei) tre möjliga metoder för statlig prövning av prisförändringar på fjärrvärme. Energimarknadsinspektionen föreslår en relativt ingripande prisreglering utifrån ett nationellt index men avråder samtidigt regeringen från att införa en fullskalig reglering. Ei konstaterar att förbättrade konkurrensförhållanden är bättre än en prisreglering och föreslog regeringen att utreda detta vidare. Svensk Fjärrvärme vill också hellre se lösningar mellan marknadens parter, ett exempel på detta är Prisdialogen, Svensk Fjärrvärmes och fastighetsorganisationernas Riksbyggens och SABOs gemensamma initiativ för prisändringsprövning.

Reglerat tillträde till fjärrvärmenäten

Ei lämnade också ett lagförslag till hur ett reglerat tillträde till fjärrvärmenäten ska genomföras för industrier som vill leverera spillvärme till fjärrvärmenäten. Tanken är att öka användningen av spillvärme till uppvärmning på orter där det är samhällsekonomiskt motiverat. Fjärrvärmeföretaget blir enligt förslaget skyldigt att ta emot extern värme i sina nät så länge det inte är mer kostnadseffektivt att producera den själv och så länge det finns avsättning för värmen. Förslaget är tydligt med att modellen inte ska vara kostnads-

drivande för fjärrvärmeföretagen för att kunderna inte i förlängningen ska drabbas av högre priser.

Svensk Fjärrvärme, liksom branschen, är positiv till mer spillvärme i systemen. Det visar alla de samarbeten som redan finns och som branschorganisationen har lyft upp på webbplatsen, i pressmeddelanden och genom debattinlägg.

Lag om vissa kostnadsnyttoanalyser på energiområdet

I den tredje utredningen har Energimyndigheten föreslagit en redovisningsprincip för spillvärme inför investeringar i ny fjärrvärmeproduktion. Enligt förslaget ska det inför ny- eller omfattande reinvestering i produktionsanläggningar som är större än 20 MW, göras en kostnadsnyttoanalys av att istället använda spillvärme. Detsamma gäller inför investeringar i nya fjärrvärme- och fjärrkylennät. Lagförslaget är en del av EUs energieffektiviseringsdirektiv och kommer därför genomföras i någon form under 2014.

Införandet av EUs energieffektiviseringsdirektiv i svensk lagstiftning

EUs energieffektiviseringsdirektiv (EED) ska införas i svensk lagstiftning. Näringsdepartementet har under året, med en pressad tidplan, utrett hur det ska gå till. En promemoria skickades ut på remiss i juni med svarsdatum i september 2013. Departementets tjänstemän har hanterat utredningen internt med få möjligheter till extern input. Svensk Fjärrvärme har lagt ner ett stort arbete med att försöka få insyn i arbetet och bidra med grundläggande fakta. Den mycket omfattande utredningen kommer att innebära många nya direktiv när lagreglerna träder i kraft den 1 juni 2014. De flesta beräknas bli rimliga för branschen att hantera. Lagförslaget om individuell värmemätning i byggnader riskerar dock i nuvarande skrivning att driva upp kostnaderna för mätning och oroar därför såväl Svensk Fjärrvärme som många andra remissinstanser.

Boverkets byggregler för ny- och ombyggnation (BBR)

Nuvarande regelverk, som trädde i kraft den 1 januari 2012, är baserat på den enskilda byggnadens behov av köpt energi för uppvärmning, snarare än total energiåtgång. Reglerna missar därmed målet att minska den energi som går åt totalt för att värma byggnaden och leder till att fjärrvärme och andra gemensamma lösningar diskrimineras till förmån för enskilda lösningar, ofta eldrivna värmepumpar.

Svensk Fjärrvärme har under året arbetat för att i ett första steg få till en utredning som ser över regelverket. Det utgår från den strategi som tagits fram för att arbeta för en förändring av nuvarande regelverk vid 2015 års revideringstillfälle. Det finns en bred anslutning för en förändring av byggreglerna. Bland annat märktes det vid ett välbesökt seminarium som Svensk Fjärrvärme arrangerade i samarbete med Moderaterna och Socialdemokraterna i riksdagen. Även den debattartikel om Boverkets byggregler som publicerades i Svenska Dagbladet i mars, visar på det. Den var undertecknad av ett 15-tal personer som representerade miljörorelsen, energibranschen, politiker och forskare.

Nuvarande regelskrivning vid nybyggnation får negativa konsekvenser för fjärrvärmebranschen också genom att internationell miljömärkning av fastigheter bygger på Boverkets byggregler.

Ändring i Fjärrvärmelagen 2015

Energimarknadsinspektionen (Ei) har under året arbetat med ett förslag till föreskrifter avseende de regler om månatlig mätning, rapportering och fakturering av faktiskt förbrukning som införts i Fjärrvärmelagen och som träder i kraft 1 januari 2015. Svensk Fjärrvärme har deltagit i referensgruppen för föreskriftsarbetet och bistått Ei med expertkunnande genom Teknikrådets mätargrupp.

MILJÖ

Fortsatt utveckling av enhetliga miljövärden

Under året har fjärrvärmens miljövärden, som Svensk Fjärrvärme tagit fram gemensamt med kundorganisationerna i Värmemarknadskommittén, fortsatt att utvecklas. Ett förslag har tagits fram som även omfattar förändrad energianvändning av fastigheter. Förslaget ska förankras i branschen under hösten.

Avfall

Svensk Fjärrvärme har under året tagit fram en strategi för hur vi ska arbeta med frågan om resurseffektiv avfallshantering med fjärrvärme. Arbetet utifrån strategin kommer att påbörjas under nästa verksamhetsår.

Syftet med arbetet är att förklara de samband som finns utifrån ett miljömässigt helhetsperspektiv. Det handlar om att få acceptans för att fjärrvärme med energiutvinning från avfall är en samhällsnytta som hjälper till att lösa både avfallsfrågan och öka resurseffektiviteten. Det innebär också kunskapsspridning kring import av avfall och fortsatt arbete kring fördelningen av den miljöbelastning som uppstår vid avfallsförbränning. Avfall är en av våra stora miljöfrågor.

"Genom en kombination av energieffektivisering i byggnader och utbyggnad av fjärrvärmesystemen kan Europa nå koldioxidmålen med mer förnybar energi och till en kostnad som är 100 miljarder euro lägre per år."

Ur Heat Roadmap Europe 2050

INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Det internationella arbetet inom såväl EU-kommissionens energitekniksatsningar som den europeiska branschorganisationen Euroheat & Power, är fortsatt mycket betydelsefullt.

Gemensam europeisk forskningsplattform – DHC+

Den europeiska fjärrvärmebranschens gemensamma forskningsplattform *DHC+ Technology Platform* har fortsatt sitt arbete under året. Ett viktigt steg togs i framtagandet av en *Strategic Research and Innovation Agenda for Renewable Heating and Cooling* inom ramen för samarbetet med andra förnybara uppvärmningsalternativ som sker i *European Technology Platform on Renewable Heating and Cooling*. Svensk Fjärrvärme deltar där på uppdrag av DHC+ Technology Platform.

Heat Roadmap Europe 2050

Det av Euroheat & Power initierade forskningsprojektet Heat Roadmap Europe som är delfinansierat av Svensk Fjärrvärme, presenterade under våren en andra förstudie i projektet. Rapporten visar att Europa genom en kombination av energieffektivisering i byggnader och utbyggnad av fjärrvärmesystemen kan nå koldioxidmålen med mer förnybar energi och till en kostnad som är 100 miljarder euro lägre per år, än med enbart fokus på energieffektivisering enligt EUs Energy Efficiency Scenario. Rapporten ger mycket goda argument för fjärrvärmens i europeisk klimatpolitik. Studien genomförs av Sven Werner vid Högskolan i Halmstad och forskare vid Aalborgs universitet i Danmark.

En EU-ansökan har lämnats in för en studie om hur de energieffektiviseringspotentialer som framkommit i Heat Roadmap Europe ska kunna genomföras.

KAMPANJEN

Den branschgemensamma annonskampanjen *Vi värmer varandra med fjärrvärme* nominerades till Dagens Samhälles pris Columbi Ägg, som årligen premierar de bästa kampanjerna riktade till den offentliga marknaden. Kampanjen valdes ut bland över 100 kvalificerade bidrag 2012 och nominerades tillsammans med tolv andra kampanjer.

Kampanjen har under året gått med annonser på webben, i riksmidia och fackpress samt som radio-reklam. Ett beslut fattades däremot under året om att inte gå vidare med ny reklamfilm. En uppskattad del av kampanjen, *den digitala papperskorgen*, innebar att besökare på Svensk Fjärrvärmes webbplats under några månader kunde omvandla sitt slängda digitala skräp till kilowatttimmar värme. För varje kilowatttimme som slängts skänkte Svensk Fjärrvärme en summa till Stadsmissionen för att värma härbärgen för hemlösa. Aktiviteten samlade in 118 000 kr.

Inom ramen för kampanjen har även tre nya korta filmer om fjärrvärme producerats för webbplatsen. Filmerna visar hur material som annars skulle gå till spillo omvandlas till fjärrvärme; på Igelsta kraftvärmeverk i Södertälje, Moskogens kraftvärmeverk i Kalmar och Norsaverket i Köping. En annan uppskattad del var *Värme-rapporten 2012*, en rapport om värme i allmänhet och fjärrvärme i synnerhet. Målgrupper för rapporten är framför allt media och beslutsfattare.

ALMEDALEN

Svensk Fjärrvärme fanns på plats under Almedalsveckan i månadsskiftet juni/juli 2013 och arrangerade under veckan två välbesökta seminarier i samarbete med andra organisationer. *De bästa lösningarna för framtidens infrastruktur* (Ny stad) var ett samarrangemang med Avfall Sverige, Energigas Sverige och Svenskt Vatten. Årets energidebatt: *Vad betyder energin för vår ekonomi och sysselsättning?* arrangerades tillsammans med Energispektrum, som förutom Svensk Fjärrvärme utgörs av Energigas Sverige, Svensk Energi, Svensk Vindenergi och ett antal andra energibranschorganisationer och sju medlemsföretag. Svensk Fjärrvärme medverkade dessutom vid fyra andra organisationers seminarier. Veckan bevakades med referat på webbplatsen. Inför seminariet om Ny stad producerade arrangörerna också en bilaga i tidningen Dagens Samhälle.

Svensk Fjärrvärmes medlemmar får en stark röst i opinionen

- Analyser och underlag i för branschen viktiga frågor
- Möjlighet att få sina intressen företrädda på nationell och internationell nivå
- Möjlighet att påverka remissvar
- Ett miljöredovisningssystem som stärker branschens förtroende
- Möjlighet att använda den nordiska fjärrvärme-symbolen
- Genomslag i branschens viktiga frågor
- En möjlighet att gemensamt höja kännedomen och kunskapen om fjärrvärme

FJÄRRVÄRMENS UTVECKLINGSKRAFT

Fjärrvärmeföretagens utvecklingskraft är den tredje av branschens framtida strategiska utmaningar. Ragnar Hörndahl, tills nyligen forskare på SWECO, är en av författarna till den syntes med samma namn som tagits fram för att samla forskningsresultaten. Han och en kollega har gått igenom samtliga forskningsrapporter som producerats inom Fjärrens tre forskningsområden; omvärld, marknad och teknik. Genomgången pekar på att fjärrvärmeföretagen står inför flera utmaningar som påverkar deras möjlighet att utvecklas. Förståelse för kundrelationerna är en nyckel för att lyckas.

Ni beskriver i syntesen att en viktig slutsats är att begreppet utvecklingskraft bör användas istället för konkurrenskraft när fjärrvärmeföretagens utvecklingsmöjligheter beskrivs. Varför?

– Branschen står inför flera utmaningar som påverkar dess möjligheter att utvecklas, till exempel minskad efterfrågan, krav på förändrad kostnadsstruktur, regel förändringar och förändrade kundkrav. För att möta dessa utmaningar, behöver man lyfta fram företagets utvecklingskraft snarare än dess konkurrenskraft. De stora utmaningar som fjärrvärmebolagen står inför måste mötas genom förändring, omvandling och dynamik, förklarar Ragnar Hörndahl.

I syntesen beskrivs att fjärrvärmeföretagens utvecklingskraft uppstår i relationer med kunderna. Ragnar Hörndahl menar att varje fjärrvärmeföretag har en unik uppsättning av kundrelationer och det är i dessa som företagen kan skapa nya tjänster och erbjudanden som på ett bättre sätt motsvarar kundens behov på en förändrad värmemarknad.

– Fjärrvärmeföretagen bör fråga sig hur de kritiskt ska kunna granska sin befintliga affärslogik och istället se hur fjärrvärmerna kan komplettera nya alternativ på värmemarknaden, tillgodose nya behov och förbättra tjänsteutbudet.

Betydelsen av att bygga långsiktiga relationer med kunder är central, men Ragnar Hörndahl menar samtidigt att utveckling av kundrelationer tar tid och

måste arbetas fram i små steg. Han påpekar också att fjärrvärmeföretagen behöver utveckla mer av ett nätverkstänkande för att kunna skapa mervärden och långsiktiga samarbeten med sina kunder och kanske i förlängningen också med sina kunders kunder.

Förståelsen för kundrelationerna är nyckeln till framgång – viktiga slutsatser i syntesen:

- Begreppet utvecklingskraft bör användas istället för konkurrenskraft.
- Analyser av relationer och nätverk är en bra utgångspunkt för att förstå fjärrvärmeföretagens handlingsmöjligheter.
- Mycket av den forskning som hittills gjorts bortser från kunderna och deras behov samt fjärrvärmeföretagets del i att skapa mervärde. Vad driver kunderna att söka alternativ? Är det de starka enkelriktade beroendena som talar för att kunderna söker alternativ?
- Kunderna har låg tillit till fjärrvärmeföretagens affärsmodeller. Förtroende kan utvecklas i relationer. För att utveckla förtroendet är det nödvändigt att förstå dynamiken i långsiktiga kundrelationer.
- Fjärrvärmeföretagen har ett kostnadseffektivt produktions- och distributionssystem av värme. Alternativ kräver att kunderna gör investeringar. För att förverkliga potentialen krävs att fjärrvärmeföretagen bättre förstår kundernas behov.
- För att fjärrvärmeföretaget ska kunna utveckla en affär utifrån energieffektivisering, krävs att det kan etablera långsiktiga, förtroendefulla och utvecklande relationer till olika kundsegment.

KANSLI

Svensk Fjärrvärmes kansli har haft 17 personer anställda (tolv kvinnor och fem män) under verksamhetsåret 2012/2013. Under året har en person slutat: Mikael Gustafsson. Följande två personer har anställts: Peter Sivengård och Jonas Wallenskog.

Ulrika Järdfelt
Vd

Lena Rehn
Administrativ chef

Annika Johannesson
Enhetschef Kommunikation och samordning

Anna-Karin Blomdahl
Vd-assistent

Åsa Flygare
Konferenser och ekonomi

Catarina Jäderberg
Forskningssamfundskommunikation

Anna Land
FoU-ansvarig

Annette Sjöström
Kommunikatör/webb-redaktör

Susanne Snäll
Pressekreterare

Erik Thornström
Skatter och styrmedel

Cecilia Öhman
Enhetschef Bransch-utveckling

Patrik Holmström
Affärsutveckling

Sonya Trad
Statistik och marknad

Charlotta Abrahamsson
Miljö och klimat

Thomas Lummi
Distributionsteknik

Peter Sivengård
Teknisk utveckling

Jonas Wallenskog
Fjärrvärmes teknik i byggnader

STYRELSE

Svensk Fjärrvärmes styrelseledamöter består av representanter från branschen. De svarar tillsammans för en stor kompetensmässig bredd och erfarenhet från såväl stora privatägda fjärrvärmeverksamheter som mindre kommunalägda fjärrvärmebolag. Nyinvalda i styrelsen: Lotta Brändström och Conny Sandström.

Anders Östlund,
vd Öresundskraft AB,
ordförande

Viveca Dalhammar,
ordförande (S) Trollhättan
Energi AB, 1:e vice ordförande

Hélène Biström,
vd Norrenergi AB, Solna,
2:e vice ordförande

Conny Sandström,
Vice ordförande (C) Skellefteå
Kraft AB

Anders Egelrud,
vd AB Fortum Värme samägt
med Stockholms stad

Jörgen Espeling,
direktör Heat Sweden
Vattenfall AB

Ingemar Forzelius,
vd Härnösand Energi &
Miljö AB

Lotta Brändström,
vd Göteborg Energi AB

Gösta Gustavsson,
ordförande (C) Tekniska
Verken i Linköping AB

Karin Jarl-Månsson,
vd E.ON Värme Sverige AB

Lena Lundberg,
vd Strängnäs Energi AB

Revisorer: Mattias Johansson, KPMG AB i Stockholm (auktoriserad), Maria Trulsson, Växjö Energi AB (lekmanna).

Revisorssuppleanter: Anna Landerholm Granberg, KPMG AB i Stockholm (auktoriserad), Gunilla Winther, Gällivare Energi AB (lekmanna).

Valberedning: Lennart Bogren, Eksjö kommun, Ingemar Samuelsson, Uddevalla Energi AB, Ann-Mari Ståhlberg, Växjö Energi AB (sammankallande).

A man in a black shirt is working on a complex industrial machine. He is using a long, thin metal rod to adjust a component. The machine has a large white cylindrical part on the left and various pipes and valves. The background is slightly blurred, showing more of the industrial environment.

SVENSK FJÄRRVÄRMES RÅD, ARBETSGRUPPER OCH KOMMITTÉER

Svensk Fjärrvärmes råd och arbetsgrupper är branschens gemensamma arbetsforum. De utgörs till största del av representanter från Svensk Fjärrvärmes medlemsföretag. Styrelsen tillsätter medlemmarna i råden, medan arbetsgrupper är tillsatta av råden. Råden arbetar inom fyra huvudområden: Omvärld, teknik, marknad och kommunikation. På följande sidor presenteras rådets verksamhet närmare. Läs mer på www.svenskfjarrvarme.se

Certifierade mätarmonterare ser till att det heta vattnet som når fastighetens fjärrvärmecentral, utnyttjas för att värma upp husets element och varmvatten i kranarna.

OMVÄRLDSRÅDET

Omvärldsrådet ger stöd och råd till Svensk Fjärrvärmes kansli. Rådet förbereder förslag till beslut om finansiering av projekt inom forskningsområdet omvärld, systemanalyser och styrmedel inom forskningsprogrammet Fjärrsyn och Svensk Fjärrvärmes forskningsmedel. Omvärldsrådet arbetar också med att stärka medlemsföretagens inflytande och delaktighet samt sprida kunskap om Svensk Fjärrvärmes verksamhet inom området omvärld.

Omvärldsrådet har följande arbetsområden, nationellt och internationellt

- Fjärrvärmens omvärld nu och i framtiden
- Fjärrvärmens roll i energisystemet
- Ekonomiska och administrativa styrmedel
- Strategiska miljöanalyser
- Energitillförsel

Ledamöter i Omvärldsrådet

Ordförande Christian Schwartz, Mölndal Energi AB

Ledamöter

Leif Bodinson, Söderenergi AB
 Mats Bäck, FoU-ansvarig, Sundsvall Energi AB
 Per Callenberg, Heat Sweden Vattenfall AB
 Malin Classon, E.ON Värme Sverige AB/
 Annika Widmark Sjöstedt, E.ON Värme Sverige AB
 Erik Dotzauer, AB Fortum Värme samägt med
 Stockholms stad
 Karin Ekh, Göteborg Energi AB
 Fridolf Eskilsson, Jönköping Energi AB
 Lennart Gevréus, Stenungsunds Energi och Miljö AB
 Kerstin Mundt, Norrenergi AB
 Lars-Inge Persson, Öresundskraft AB
 Kristina Säfsten, Övik Energi AB
 Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB,
 Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Omvärldsrådets expertgrupper

Styrmedelsgruppen

Styrmedelsgruppen bevakar och bereder frågor som rör styrmedel och regelverk inom energi- och klimatpolitiken.

Ledamöter i Styrmedelsgruppen

Erik Dotzauer, AB Fortum Värme samägt med
 Stockholms stad. ordförande
 Per Callenberg, Heat Sweden Vattenfall AB
 Pär Johansson, Göteborg Energi AB
 Peter Maksinen, Mölndal Energi AB
 Mats Renntun, E.ON Värme Sverige AB
 Joacim Sundquist, Mälarenergi AB
 Johan Thelander, Karlstads Energi AB
 Claes Vallin, Tekniska Verken i Linköping
 Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Tillförselgruppen

Tillförselgruppen bevakar och bereder frågor rörande bränsle och energitillförsel för att förbättra bränslesituationen avseende tillgängliga volymer, kvalitet, kostnadseffektivitet och hållbarhet. Tillförselgruppens arbete avgränsas till branschgemensamma intressen.

Ledamöter i Tillförselgruppen

Kristina Säfsten, Övik Energi AB, ordförande
 Martin Forsén, Domsjö Fiber
 Karl Sandstedt, Göteborg Energi AB
 Jan Steinle, Söderenergi AB

Kristina Säfsten, Övik Energi, ledamot Omvärldsrådet

Vad anser du har varit viktigast för Omvärldsrådet under verksamhetsåret 2012/2013?

– Året har präglats av avslutet av programperioden för Fjärrsyn. Forskningsprojektet har generellt hållit hög kvalitet och relevans. Merparten av projektet har varit inriktade på att skapa underlag för att förstå och stärka fjärrvärmens utveckling, konkurrenskraft och roll i samhället.

Den nybildade arbetsgruppen *Effektiv slutanvändning* har bedrivit ett intensivt och viktigt arbete under året när det gäller byggregler och miljöklassningssystem. *Styrmedelsgruppen* har bland annat lyckosamt drivit frågorna kring slopad koldioxid-skatt för kraftvärme och industrileveranser samt fastighetstaxeringen av kraftvärme.

Därutöver var årets strategidagar, med temat *Konkurrenskraft under nya spelregler* som arrangerades tillsammans med marknadsrådet, mycket lyckat och uppskattat bland deltagarna.

Jonas Torstensson, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Jonas Vestun, Jämtkraft AB

Anders Sandelin, Öresundskraft AB

Mårten Zackrisson, Norrenergi AB

Jan Axel Karlsson, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Johan Holmlund, Skellefteå Kraft AB

Leif Viklund, Mölndal Energi AB

Jan Frisk, Svensk Energi AB (adjungerad)

Cecilia Kjellberg, Svensk Energi AB (adjungerad)

Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Effektiv slutanvändning

Svensk Fjärrvärmes Omvärldsråd tillsatte under förra verksamhetsåret en arbetsgrupp för att stärka kunskan- det och aktiviteterna inom området Effektiv slutanvändning.

Gruppens syfte är att ge råd och stöd till Omvärldsrådet avseende effektiv slutanvändning av energi. Det avser bevakning, beredning, forskning eller påverkan i relevanta frågor kring t ex styrmedel, lagar och föreskrifter, märk- ningar och certifieringar av byggnader, byggnadsteknik.

Ledamöter i Effektiv slutanvändning

Kerstin Mundt, Norrenergi AB, ordförande

Emilia Bjerlestam, Vattenfall AB

Christer Boberg, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Jeanette Dackland, Sundsvall Energi AB

Mats Fredriksson, E.ON Värme Sverige AB

Joakim Holm, Tekniska Verken i Linköping

Lars Holmquist, Göteborg Energi AB

Charlotta Klintberg, Öresundskraft AB

Annika Widmark Sjöstedt, E.ON Värme Sverige AB

Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

TEKNIKRÅDET

Teknikrådets roll är att ge råd och stöd till Svensk Fjärrvärmes kansli och att bereda förslag till beslut om forskningsfinansiering inom forskningsprogrammet Fjärrsyn och Svensk Fjärrvärmes fria forsknings- medel. Teknikrådet ska också stärka medlemsföretagens inflytande och delaktighet samt sprida kunskap om Svensk Fjärrvärmes verksamhet.

Främsta arbetsområden

- Utveckling, underhåll och drift av fjärrvärmens och fjärrkylans tekniska system
- Helhetssyn på kedjan produktion – distribution – kundanläggningar
- Branschgemensamma standarder och regelverk
- Energieffektivisering

Ledamöter i Teknikrådet

Ordförande Bo Johansson, Karlshamn Energi AB

Ledamöter

Jan Berglund, Mälarenergi AB

Vinko Culjak, Ystad Energi AB

Göran Englund, Jämtkraft AB

Holger Feurstein, Lunds koncernen

Niklas Lindmark, Gävle Energi AB

Lena Olsson Ingvarsson, Göteborg Energi AB

Morgan Romwall, Vattenfall Värme Norden AB

Rolf Siwertz, Telge Nät AB

Markus Slotte, Mjölby-Svartådalens Energi AB

Bengt Fransson, Växjö Energi AB

Erik Rylander, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Per Rosén, E.ON Värme Sverige AB

Thomas Lummi/Peter Sivengård, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Teknikrådets expertgrupper

Distributionsgruppen

Expertgruppen ansvarar för teknikområdet fjärrvärme- och fjärrkyledistribution och arbetar inom följande prioriterade områden; Tekniska bestämmelser och stan- dardisering, underhålls- och förnyelsestrategier, enklare och billigare ledningsbyggnation, fjärrkyledistribution, kompetensförsörjning samt krav från myndigheter, kommuner m fl.

Ledamöter i Distributionsgruppen

Thomas Samuelsson, Jönköping Energi AB, ordförande

Harald Andersson, E.ON Värme Sverige AB

Lennart Larsson, Mälarenergi AB

Niclas De Lorenzi, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Per Hellström, Vattenfall Värme Norden AB

Anders Fransson, Göteborg Energi AB

Kristin Åkerlund, Borlänge Energi AB

Thomas Nordin, Värmevärden AB

Sven Olsson, Södertörns Fjärrvärme AB

Pål Ryke, Affärsverken Karlskrona

Tobias Ulvesjö, Affärsverken Karlskrona AB

Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Kundcentralgruppen

Expertgruppen ansvarar för teknikområdet fjärrvärme- och fjärrkyleinstallationer i kundanläggningar. De bevakar och stimulerar utvecklingen, verkar för kvalitet, konkurrens och kostnadseffektivitet, fattar beslut om nya och förändrade tekniska bestämmelser och regler för certifiering samt är rådgivande vad gäller remissvar, provning och tekniska standarder inom området.

Ledamöter i Kundcentralgruppen

Gunnar Nilsson, Göteborg Energi AB, ordförande

Hans Engström, Luleå Energi AB

Lars-Ove Gustavsson, Tekniska Verken i Linköping

Hans Lund, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Hans Dahlbäck, Mälarenergi AB

Lars-Göran Nilsson, Lund Energi AB

Patric Jönnervik, Jönköping Energi SB

Katja Lindblom/Jonas Wallenskog, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Mätargruppen

Mätargruppen ansvarar för teknikområdet fjärrvärme- och fjärrkylemätning i kundanläggningar. Expertgruppen har motsvarande uppdrag som Kundcentralgruppen inom teknikområdet mätning i kundanläggningar.

Ledamöter i Mätargruppen

Marie S. Skogström, E.ON Värme Sverige AB, ordförande

Thomas Franzén, Tekniska Verken i Linköping

Lars-Ove Ivarsson, Vattenfall Värme Norden AB

Martin Brage, Jönköping Energi AB

Robert Eklund, Södertörns Fjärrvärme AB

Paul Sundqvist, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Katja Lindblom/Jonas Wallenskog, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Jan Berglund, Mälarenergi, ledamot Teknikrådet

Vad anser du har varit viktigast för Teknikrådet under verksamhetsåret 2012/2013?

– Teknikrådet har under verksamhetsåret arbetat brett med teknikprojekt, främst inom forskningsprogrammet Fjärrsyn. Ett flertal intressanta resultat har kommit fram, bland annat finns material och metoder för relining av gamla fjärrvärmeledningar. Kan man relina istället för att gräva upp och byta ut, kan metoden användas där det är omständigt eller omöjligt att utföra fjärrvärmearbeten. Metoden kan även innebära kostnadsbesparingar vilket är viktigt då branschen behöver bli mer kostnadseffektiv.

Andra forskningsresultat visar att det behöver forskas mer kring mätfrågor. När kravet på debitering efter faktisk förbrukning inträder år 2015 är det viktigt att energiföretagen levererar validerade mätvärden. Ett projekt handlade om validering av energimätdata. Resultatet visade att det går att validera data rent statistiskt men att det bör forskas mer inom området. Ett annat Fjärrsynsprojekt visade att raksträckor behövs i samband med montage av flödesmätare för att få en korrekt energimätning.

Att försöka minska förluster, i form av värme- och vattenförluster, är viktiga forskningsområden framöver. Hur man bäst förvaltar och underhåller sina system för att förlänga livslängden kräver att man först vet hur det ser ut. Metoder för statusbedömning är ett viktigt arbete som borde bli enklare, för att energiföretagen ska kunna fatta rätt beslut om reparation eller utbyte.

Sammanfattningsvis behöver goda exempel spridas om till exempel effektiviseringsåtgärder som energiföretagen har gjort. Förstår man hur systemen hänger ihop kan man se om man ska göra åtgärder inne i en byggnad, som injustering av radiatorsystem eller byte av en gammal fjärrvärmecentral. Många av åtgärderna kräver att dialogen med kunden är god. Både energiföretaget och kunden blir vinnare om man kommer överens om rätt åtgärder.

MARKNADSRÅDET

Rådet är rådgivande och stödjande till föreningens kansli på området marknad och förbereder inom detta förslag till Svensk Fjärrvärmes styrelse om forskningsfinansiering inom forskningsprogrammet Fjärrsyn och Svensk Fjärrvärmes fria forskningsmedel. Genom rådet stärks medlemsföretagens inflytande och delaktighet i Svensk Fjärrvärmes verksamhet och genom ledamöterna sprids kunskap om Svensk Fjärrvärmes verksamhet.

Främsta arbetsområden

- Följa utvecklingen på värmemarknaden, vilket bland annat kan omfatta uppgifter som att; bevaka utvecklingen av alternativ, granska inverkan av offentliga ingripanden liksom av branschinitierade insatser på områden som marknadsföring, ekonomistyrning, redovisning och liknande.
- Följa utvecklingen av fjärrvärmeaffären, till exempel vad det gäller produkter och tjänster, marknader, prismodeller och liknande.
- Under verksamhetsåret 2012-2013 har Marknadsrådet ägnat särskild uppmärksamhet åt frågor som berör; relationen mellan leverantören och kunder, utveckling av fjärrvärmeaffären och konkurrensen på värmemarknaden.

Ledamöter i Marknadsrådet

Ordförande

Jeanette Dackland, Sundsvall Energi AB

Ledamöter

Cecilia Bergström, Södertörns Fjärrvärme AB

Lena Engholm, Mjölby-Svartådalens Energi AB

Anders Ericsson, Trollhättan Energi AB

Margareta Eriksson, Falu Energi & Vatten AB

Agneta Filén, Umeå Energi AB t.o.m. december 2012

Lena Gunnarsson, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Lars Larsson, FoU-ansvarig, Göteborg Energi AB

Mattias Lindblom, Heat Sweden Vattenfall AB

Staffan Larsson, Kalmar Energi Värme AB

Peter Rosenkvist, Gävle Energi AB

Wilhelm Schånberg, E.ON Värme Sverige AB t.o.m. december 2012

Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB, Sekreterare

Sonya Trad, Svensk Fjärrvärme AB, Sekreterare

**Jeanette Dackland,
Sundsvall Energi,
ledamot Marknads-
rådet**

Vad anser du har varit viktigast för Marknadsrådet under verksamhetsåret 2012/2013?

– För marknadsrådet har det varit viktigast att arbeta med förtroendefrågan, relationen mellan leverantör och kund, utveckling av fjärrvärmeaffären och konkurrensen på värmemarknaden. Dels via Fjärrsyn och dels som bollplank till kansliet.

– När det gäller Fjärrsyn har vi haft många intressanta projekt där det är viktigt att kunskapen sprids och tas tillvara för att nå hållbar utveckling. *Fjärrvärmens i energisystemet, Framtida värmebehov, Nära nollenergihus och fjärrvärme* och *Det reglerade fjärrvärmeavtalet*, är några av dessa projekt. Det tvärvetenskapliga projektet *Fjärrvärmens affärsmodeller* ska bli intressant att följa och se hur resultaten kan utvecklas och implementeras.

– Prisdialogen har också varit mycket intressant att följa och kommer att få stor betydelse för vår relation med våra kunder. Strategidagarna tycker jag också är en bra plattform för erfarenhetsutbyte och inte minst för att sprida ny kunskap.

KOMMUNIKATIONSRÅDET

Kommunikationsrådet är stödjande och rådgivande åt föreningens kansli samt bereder förslag inom området kommunikation till beslut om forskningsfinansiering inom forskningsprogrammet Fjärrsyn och Svensk Fjärrvärmes övriga forskningsmedel. Genom rådet stärks medlemsföretagens inflytande och delaktighet i Svensk Fjärrvärmes verksamhet och genom ledamöterna sprids kunskap om Svensk Fjärrvärmes verksamhet.

Kommunikationsrådets arbetsområden

- Lyfta kommunikationsfrågorna så att de ingår som en naturlig del i branschens alla beslutsprocesser
- Omvärldsbevakning, analys och påverkan i branschens prioriterade frågor
- Branschgemensam utveckling av den externa kommunikationen, bland annat inom branschkampanjen *Vi värmer varandra*

- Prioriterade frågor under 2012/13: Synliggöra fjärrvärme, öka förtroendet för fjärrvärme och fjärrkyla, öka kunskapen om kommunikation i fjärrvärmebranschen och utveckla kompetensen hos branschens kommunikatörer

Ledamöter i Kommunikationsrådet

Ordförande

Madeleine Engfeldt-Julin, Söderenergi AB

Ledamöter

Eva Ankarberg, Tekniska Verken i Linköping AB

Åsa Dahlqvist Larsson, Göteborg Energi AB

Melinda Frigyesi Almström, E.ON Värme Sverige AB

Ulrika Gotthardsson, Jönköping Energi AB

Jonas Holmberg, Borås Energi och Miljö AB

Ingvar Lind, Värmevärden AB

Göran Skoglund, Öresundskraft AB

Yvonne Staberg, Mölndal Energi AB

Conny Swensson, Heat Sweden Vattenfall AB

Anette Ullskog, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

Monica Vilhelmson, Norrenergi AB

Annika Johannesson, Catarina Jäderberg och

Annette Sjöström, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Conny Swensson, Vattenfall, ledamot Kommunikationsrådet

Vad anser du har varit viktigast för Kommunikationsrådet under verksamhetsåret 2012/2013?

– Våra viktigaste arbetsuppgifter inom Kommunikationsrådet det gångna verksamhetsåret har varit att lyfta kommunikationsfrågor, både bland medlemsföretagen och inom branschen samt att vidareutveckla och påvisa vikten av kommunikationen gällande fjärrvärme för beslutsfattare och viktiga intressenter. Ett annat viktigt område är att fortsätta stötta arbeten i forskningsprojekt gällande kommunikation. Ett exempel är projektet *Effektiv kommunikation med kunder och allmänhet*.

– Arbetet med att utveckla den årliga branschkampanjen för att nå ännu bättre resultat har varit både spännande och intressant. Och det viktiga arbetet fortsätter!

ÖVRIGA RÅD, ARBETSGRUPPER OCH KOMMITTÉER

Värmemarknadskommittén (VMK)

Gruppen överlägger i för parterna gemensamma frågor, är huvudman för, samt utvärderar, systemet för kvalitetsmärkning av fjärrvärmeleverantörer.

Ingmar Samuelsson, Uddevalla Energi AB, ordförande
Per Holm, SABO, vice ordförande
Kjell Berndtsson, Riksbyggen AB
Karin Lindeberg, Riksförbundet Hyresgästföreningen
Roland Jonsson, HSB
Per Forsling, Fastighetsägarna
Adam Lindroth, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Charlotte Tengborg, E.ON Värme Sverige AB
Ulrika Jardfelt, Svensk Fjärrvärme AB
Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Värmemarknadskommitténs arbetsgrupp för energieffektivisering (VMK/Eneff)

Partsgemensam arbetsgrupp, med representanter från både fjärrvärmebranschen och kundorganisationer.

Kjell Berndtsson, Riksbyggen AB
Per Holm, SABO
Roland Jonsson, HSB
Adam Lindroth, AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Jan Thorsson, Fastighetsägarna
Magnus Ulander, HSB
Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB
Erik Larsson, Svensk Fjärrvärme AB

Branschrekryteringsrådet (gemens. med Svensk Energi)

Anne-Marie Hansson, Öresundskraft AB
Marcus Tärnvik, Härnösand Energi & Miljö AB
Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB

Redaktionsrådet

Ann-Sofie Borglund, chefredaktör för Fjärrvärmetidningen
Jenny Andersson, Uddevalla Energi AB
Susanne Augustsson, Kristinehamns Energi AB
Jan Brännström, Mölndal Energi AB
Carina Netterlind, Vattenfall AB
Peter Nilsson, Capee Group
Charlotte Reidhav, E.ON Värme Sverige AB
Mattias Tellrud, Norrenergi AB
Catarina Jäderberg, Svensk Fjärrvärme AB

Kvalitetsnämnden för Reko Fjärrvärme

Ulf Egenäs, oberoende konsult, ordförande
Mats Gustafsson, Fastighetsägarna MittNord
Curt Åström, konsult

Utvecklingsgruppen för Reko Fjärrvärme

Staffan Larsson, Kalmar Energi AB
Margareta Eriksson, Falu Energi & Vatten AB
Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB

Beredningsgruppen för Reko Fjärrvärme

Lars Vestergren, Heat Sweden Vattenfall AB
Carl-Johan Löfgren, Kalmar Energi Värme AB

Kraftvärmeforum (gemensamt med Svensk Energi)

Svensk Fjärrvärmes representanter

Ulf Björklund, Eskilstuna Energi och Miljö AB
Erik Holmén, ENA Energi AB
George Sfiris, Göteborg Energi AB
Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Nätverk Energitjänster

Svensk Fjärrvärmes och Svensk Energis nätverk för gemensamma medlemsföretag, m fl, med intresse för energitjänster och energieffektivisering.

Svensk Fjärrvärmes representant: Cecilia Öhman

Fjärnsyns styrelse

Ulrika Jardfelt, Svensk Fjärrvärme AB, ordförande
Sofia Andersson, Energimyndigheten
Anders Sandoff, Handelshögskolan i Göteborg
Louise Trygg, Linköpings Universitet
Lena Olofsson, PowerPipe AB
Bo Johansson, Karlshamn Energi AB, ordförande i Svensk Fjärrvärmes Teknikråd
Mats Bäck, Sundsvall Energi AB, FoU-ansvarig i Svensk Fjärrvärmes Omvärldsråd
Lars Larsson, Göteborg Energi AB, ordförande i Svensk Fjärrvärmes Marknadsråd
Madeleine Engfeldt-Julin, Söderenergi AB, ordförande i Svensk Fjärrvärmes Kommunikationsråd
Anna Land och Anna-Karin Blomdahl, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Charlotte Reidhav,
E.ON Värme, ledamot
Fjärrvärmetidningens
redaktionsråd

Vad anser du var viktigast för tidningen och redaktionsrådet under verksamhetsåret 2012/2013?

– Fjärrvärmetidningen är en tidning som väldigt många är nöjda med och som fyller en väldigt viktig funktion i branschen. Utmaningen är att fortsätta våga utveckla tidningen när branschen är så nöjd.

– Förra året var den digitala tidningen årets utvecklingsarbete. Nu gäller det att fortsätta.

Svensk Fjärrvärmes medlemmar levererar omkring 50 TWh värme per år, vilket motsvarar drygt halva den totala marknaden för värme och varmvatten. Här besiktigas en fjärrvärmeanläggning i Stockholm.

VERKSAMHETEN 2012/2013

Svensk Fjärrvärme arbetar för sina medlemmar på flera olika sätt; som kunskapsorganisation, medlemsorganisation och påverkansorganisation. Det arbetet tar sig bland annat uttryck i att finnas representerade i en mängd externa nämnder och utskott, genom att publicera nyheter, pressmeddelanden och debattartiklar i angelägna frågor, publicera rapporter och publikationer, besvara remisser och aktivt samarbeta med internationella organisationer. I den här delen av verksamhetsberättelsen finns det här arbetet listat.

EXTERN REPRESENTATION

Svensk Fjärrvärme finns representerat i en mängd externa nämnder och utskott som på olika sätt involverar frågor som berör fjärrvärme, fjärrkyla eller kraftvärme i Sverige. Under verksamhetsåret 2012/2013 såg representationen ut enligt nedanstående.

Fjärrvärmenämnden

Ledamöter: Ulrika Jardfelt och Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Miljöministerns referensgrupp Klimatfärdplan 2050

Ulrika Jardfelt, Svensk Fjärrvärme AB

Kungliga vetenskapsakademins referensgrupp energiutskottet

Ulrika Jardfelt och ersättare Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB

ADV – Arbetsgruppen för drifterfarenheter från värmekraftanläggningar

Gruppen har som huvudsaklig uppgift att sprida drifterfarenheter från värmekraftanläggningar till främst driftpersonal. Erfarenhetsutbytet sker i olika sektioner, inom drift, el, kemi, mek, miljö, styr, mät och reglersektion.

Representant inom miljöarbete: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

Fjärrvärmebranschens Auktorisationsnämnd för skarvmontörer

Auktorisationsnämnden har till uppgift att lämna auktorisation och licens till företag respektive montörer. Fortlöpande kontroll av företag och montörers kompetens utförs normalt av projektledare hos medlemmarna i Svensk Fjärrvärme. Ledamöter i nämnden utses av Svensk Fjärrvärmes tekniskråd.

Ledamöter: Sten Bruce, Tekniska Verken i Linköping AB
Göran Johansson, PowerPipe Systems AB
Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Auktorisationsnämnden mätaremontörer

Ledamöter: Marie S. Skogström, One Nordic AB
Tord Kjellin, Minol, Therese Magnusson, Armatec
Jonas Wallenskog, Svensk Fjärrvärme AB, sekreterare

Certifieringsnämnden för fjärrvärmerör och komponenter

Nämndens uppgift är att behandla frågor om certifiering, överklaganden och tvister samt ge rekommendationer och underlag till beslut, till exempel återkallande av certifikat. Nämnden är sammansatt av två representanter från Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, SP, och två från Svensk Fjärrvärme. SP är sammankallande och innehar ordförandeposten samt sekreterarrollen.

Ledamöter: Sven Olsson, Vattenfall AB Värme Norden
Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB
Lars Erlandson, SP Göteborg, Markus Alsby, SP Borås

Certifieringsnämnden för kundcentraler

Nämndens uppgift är att behandla frågor om certifiering, överklaganden och tvister samt ge rekommendationer och underlag till beslut, till exempel återkallande av certifikat.

Nämnden är sammansatt av representanter från Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, SP, och från Svensk Fjärrvärme. SP innehar ordförandeposten samt sekreterarrollen.

Ledamöter: Gunnar Nilsson, Göteborg Energi AB, Jonas Wallenskog, Svensk Fjärrvärme AB, Anna Boss, SP Borås, Lennart Månsson, SP Borås, Markus Alsby, SP Borås

Referensgrupp för Energimarknadsinspektionens utredning om reglerat tillträde till fjärrvärmenäten

Representant: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Referensgrupp för Energimarknadsinspektionens utredning om prisförändringsprövning och likabehandlingsprincip för fjärrvärme

Representanter: Sonya Trad, Patrik Holmström och Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Referensgrupp för Energimyndighetens utredning om principer för redovisning av restvärmepotentialen vid projektering av ny fjärrvärmeproduktion

Representant: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Energimyndighetens referensgrupp för genomförande av artikel 14 i energieffektiviseringsdirektivet om potentialen för högeffektiv kraftvärme, fjärrvärme och fjärrkyla

Representant: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Näringsdepartementets samrådsmöten om genomförandet av EUs energieffektiviseringsdirektiv i Sverige

Representant: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 407/CEN TC 176 – Standardisering av gränssnitt för fjärrvärmemätare

Ledamöter: Thomas Franzén, Tekniska Verken i Linköping AB
Marie S. Skogström, ONE Nordic AB

SIS TK 408/CEN TC 294 – Standardisering kommunikation fjärrvärmemätare

Ledamöter: Robert Eklund, Fortum AB samägt med Stockholms stad

SIS TK 300/CEN TC 107 – Standardisering av fjärrvärmerör och komponenter

Ledamot: Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 299/CEN TC 89 – Standardisering för ventiler

Ledamot: Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 522 Hållbar utveckling i kommuner, landsting och regioner

Ledamot: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 526/TC 383 Hållbarhetskriterier för biomassa för energianvändning

Ledamot: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 189 Innemiljö och energianvändning i byggnader

Ledamot: Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

SIS TK 552 Asset Management

Ledamot: Peter Sivengård, Svensk Fjärrvärme AB

Styrelsen för Föreningen för miljöskadeförsäkring

Ledamot: Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB

Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik

Ledamot: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

Energimyndighetens användarråd för energistatistik

Representant: Sonya Trad, Svensk Fjärrvärme AB

Energibranschens standardisering via Elforsk

Representant styrgrupp: Peter Sivengård, Svensk Fjärrvärme AB

Värmeforsk

Huvudsaklig uppgift är att ansvara för forskning, initiering, planering och genomförande. För mer information www.varmeforsk.se

Styrelseledamot: Ulrika Jardfelt, Svensk Fjärrvärme AB

Suppleant: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

EBRID (Energibranschens resurscentrum i alkohol- och drogfrågor)

Ledamot: Lena Rehn, Svensk Fjärrvärme AB

Energinätverk Sverige

Ledamot: Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Sweden Green Building Council (SGBC)

Representant: Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Konsumenternas Energirådgivningsbyrå AB

Styrelseledamot: Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Suppleant: Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB

Energimyndighetens användarråd för elcertifikat

Representant: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Effektivare elproduktion med förnybara bränslen

Styrgrupp: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

IQ Samhällsbyggnad

Representant: Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Svetskommissionen

Representant: Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB

Samverkan med Avfall Sverige, Svenskt Vatten, Energigas Sverige

Representanter: Annika Johannesson, Svensk Fjärrvärme AB (Kommunikation), Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB (FoU), Åsa Flygare, Svensk Fjärrvärme AB (Konferenser), Lena Rehn, Svensk Fjärrvärme AB (Ekonomi- och personalfrågor)

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Svensk Fjärrvärme har en viktig roll som branschens representant i samarbetet med olika internationella organisationer. Eftersom energi- och klimatfrågorna i allt högre utsträckning hamnar utanför Sveriges gränser, blir det internationella samarbetet mer och mer betydelsefullt.

Under året har Svensk Fjärrvärme varit involverade i nedanstående internationella samarbeten.

Nordvärme

Nordvärme är ett samarbetsorgan för fjärrvärmens branschorganisationer i Norden. Samarbetet syftar till kunskaps- och erfarenhetsutbyte och driver vissa gemensamma projekt i syfte att främja fjärrvärme och kraftvärme. Kansliet finns för närvarande hos Norsk Fjernvarme. Läs mer på www.nordvarme.org

Medlemmar: Dansk Fjernvarme, Finsk Energiindustri, SAMORKA Island, Norsk Fjernvarme, Svensk Fjärrvärme

Representant: Ulrika Jardfelt, Svensk Fjärrvärme AB och Anders Östlund, ordförande i Svensk Fjärrvärme

SweHeat & Cooling

SweHeat & Cooling är en sammanslutning av ledande svenska företag och organisationer för samverkan kring export av produkter och tjänster inom fjärrvärme- och fjärrkyleområdet.

Representant: Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB

IEA

International Energy Agency's implementing agreement on District Heating and Cooling, executive committee

Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB (suppleant till Energimyndigheten som har ledamotsplatsen)

Annex X2011-2014, research projects, expert input: Improved Maintenance Strategies for district heating pipelines
Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB

Primary Energy Factor Model

Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

Euroheat & Power (svenska representanter)

Ett samarbetsorgan för fjärrvärmens branschorganisationer i EU och övriga Europa. Arbetar för att påverka EU samt stimulera kunskaps- och erfarenhetsutbyte på europeisk nivå. Kontoret ligger i Bryssel. Läs mer på www.euroheat.org

Styrelse, Board of Directors: Ulrika Jardfelt/Cecilia Öhman, Svensk Fjärrvärme AB

Ledamot i grupper:

Certification Board: Thomas Lummi, Svensk Fjärrvärme AB

Energy Policy Group: Erik Thornström, Svensk Fjärrvärme AB

Communications Network: Annika Johannesson, Svensk Fjärrvärme AB

Resource efficiency: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

Statistics and indicators: Sonya Trad, Svensk Fjärrvärme AB, ordförande

Customer Installations: Gunnar Nilsson, Göteborg Energi AB

European labellingboard: Charlotta Abrahamsson, Svensk Fjärrvärme AB

DHC plus Technology Platform, steering committee

Ledamot: Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB, Sven Werner, Högskolan i Halmstad

EcoHeat4Cities, Project funded by Intelligent Energy for Europe, 2010-2013

Anna Land, work package leader, Svensk Fjärrvärme AB

Charlotta Abrahamsson, expert, Svensk Fjärrvärme AB

Erik Larsson, expert, Svensk Fjärrvärme AB

European Technology Platform on renewable heating and cooling

Member of the Board of the Platform and member of the steering committee of the cross cutting panel:

Anna Land, Svensk Fjärrvärme AB

Innoheat

Ledamot: Patrik Holmström, Svensk Fjärrvärme AB

PRESSMEDDELANDEN OCH PUBLICERADE DEBATTARTIKLAR

En betydelsefull del i Svensk Fjärrvärmes arbete för att skapa uppmärksamhet kring viktiga branschfrågor är pressmeddelanden och debattartiklar. Dessa finns att läsa på Svensk Fjärrvärmes webbplats.

Debattartiklar

Svensk energiforskning ska präglas av helhetssyn, unt.se, december 2012

Bioenergi missgynnas av staten, unt.se, december 2012

Replik om spillvärme, Computer Sweden februari 2013

Inga hus ska slösa med energi, svd.se Brännpunkt Energi, mars 2013

Pressmeddelanden

Under året har 14 pressmeddelanden publicerats.

De handlade bland annat om fjärrvärmepriser, miljövärden och leveransstatistik, konkurrensneutrala villkor för fjärrvärmerna, Prisdialogen och kommentarer till nya regelverk för fjärrvärmerna.

BESVARADE REMISSER

Svensk Fjärrvärme är ofta tillfrågad som remissinstans. Under verksamhetsåret har 21 remisser besvarats, varav fyra remisser vardera kommit från Energimyndigheten, Näringsdepartementet och Miljödepartementet.

Övriga kom från: Justitiedepartementet, två stycken och en vardera från Socialdepartementet, Energi-marknadsinspektionen, Naturvårdsverket, Svenska Kraftnät, SIS Swedish Standards Institute, Boverket och Landsbygdsdepartementet.

RAPPORTER OCH ANDRA PUBLIKATIONER

Svensk Fjärrvärme har under året publicerat följande rapporter och andra publikationer som kan laddas ner från www.svenskfjarrvarme.se eller www.fjarrsyn.se

Grönt är skönt, men varför? Hur fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och byggherrar värderar fjärrvärmens miljöaspekter.

Kunskapssyntes 2012, en genomgång av forskning och fakta kring uppvärmning

Skarvteknik, anvisningar för montage av skarvar, isolering samt övervakningssystem i fjärrvärme- och fjärrkylerör

Miljövärdering 2012 Guide för allokering i kraftvärmeverk och fjärrvärmens elanvändning, januari 2013

Överenskommelse i Värmemarknadskommittén om synen på bokförda miljövärden för fastigheter uppvärmda med fjärrvärme, januari 2013

Bestämning av isolerförmågan hos twinrör, Fjarrsynsrapport 2012:6

Hur blir fjärrvärmerna grönare? Fjarrsynsrapport 2012:7

Kraftvärmeallokeringar, Fjarrsynsrapport 2012:8

Statusbedömning av betongkulvert, Fjarrsynsrapport 2012:9

Optimerad användning av fjärrkyla, Fjarrsynsrapport 2012:10

Fjärrvärmecentral och frånluftsvärmepump i kombination 2012:11

Morgondagens askstatistik, Fjarrsynsrapport 2012:12

Energioptimera skogsbruket, Fjarrsynsrapport 2012:13

Förutsättningar för ökad nytta av restvärme, Fjarrsynsrapport 2012:14

Nationell och internationell kvalitet och standardisering, Fjarrsynsrapport 2012:15

Högpresterande fjärrvärmerör, Fjarrsynsrapport 2012:16

Kvantifiering av värmeläckage, Fjarrsynsrapport 2012:17

Nästa generations fjärrvärme, Fjarrsynsrapport 2013:1

Ursprungsmärkt fjärrvärme, Fjarrsynsrapport 2013:2

Värdering av fjärrvärmens resurseffektivitet, Fjarrsynsrapport 2013:3

Säsongslagrad solvärme via fjärrvärmennätet, Fjarrsynsrapport 2013:4

Samhällsekonomisk analys av fjärrvärme, Fjarrsynsrapport 2013:5

Fjärrvärmerna i energisystemet, Fjarrsynsrapport 2013:6

Fjärrvärmens affärsmodeller, slutrapport, Fjarrsynsrapport 2013:7

Fjärrvärmeanpassad absorptionskyla, Fjarrsynsrapport 2013:8

Fjärrvärmerna och de långsiktiga klimatmålen; Fjarrsynsrapport 2013:10

Tryckfallets påverkan vid energimätning, Fjarrsynsrapport 2013:11

Raksträckor för större ultraljudsmätare, Fjarrsynsrapport 2013:12

Framtida värmebehov, Fjarrsynsrapport 2013:14

Potentialen för kraftvärme, fjärrvärme och fjärrkyla, Fjarrsynsrapport 2013:15

Relining med strumpmetoden, Fjarrsynsrapport 2013:19

Värmerapporten 2012

FORSKNINGSPROJEKT OCH SLUTRAPPORTER

Forskningsprogrammet Fjärresyn avslutade i juli 2013 sin andra, fyraåriga programperiod. Nedan listas programmets samtliga ingående projekt. Se mer www.fjarrsyn.se

Projektnamn	Högskola/utförare	Projektledare	Resultat
-------------	-------------------	---------------	----------

TVÄRVETENSKAP

Fjärrvärmens affärslogik och framtida affärsmodeller	Profu AB	Bo Rydén mfl	rapport 2013:7
--	----------	--------------	----------------

MARKNAD

Det reglerade fjärrvärmeavtalet	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	Daniel Hult	rapport 2011:12
---------------------------------	--	-------------	-----------------

Det reglerade fjärrvärmeavtalet, etapp 2	Internationella Handelshögskolan i Jönköping	Daniel Hult	rapport 2013:13
--	--	-------------	-----------------

Energitjänster – med kunden i centrum	Grontmij AB	Kerstin Sernhed	rapport 2012:3
---------------------------------------	-------------	-----------------	----------------

Fjärrvärme i framtiden	Profu i Göteborg AB	Håkan Sköldberg	rapport 2011:2
------------------------	---------------------	-----------------	----------------

Hur blir fjärrvärmens grönare?	WSP Sverige AB	Agneta Persson,	rapport 2012:7
--------------------------------	----------------	-----------------	----------------

Konsekvenser av tredjepartstillträde	Pöry Management Consulting AB	Anders Lindström	rapport 2011:1
--------------------------------------	-------------------------------	------------------	----------------

Minskad efterfrågan på Fjärrvärme	Handelshögskolan i Göteborg	Kristina Lygnerud	rapport 2011: 6
-----------------------------------	-----------------------------	-------------------	-----------------

Reglerna för nära-noll-energihus	Profu i Göteborg	Anders Göransson	rapport 2013:18
----------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Resursindex för energi	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Martin Erlandsson, Eje Sandberg	rapport 2011:7
------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------

Solvärme i fjärrvärmesystem	Chalmers Tekniska Högskola	Jan-Olof Dalenbäck	rapport 2013:26
-----------------------------	----------------------------	--------------------	-----------------

Ursprungsmärkt fjärrvärme	WSP Sverige AB	Agneta Persson	rapport 2013:2
---------------------------	----------------	----------------	----------------

Vad kostar värmen?	Handelshögskolan i Göteborg	Conny Overland	vetenskaplig artikel
--------------------	-----------------------------	----------------	----------------------

Ökad fjärrvärmeleverans till industrier	Linköpings Universitet	Louise Trygg	vetenskaplig artikel
---	------------------------	--------------	----------------------

MARKNAD/OMVÄRLD

Fjärrvärmens i energisystemet	Högskolan i Halmstad	Sven Werner	rapport 2013:6
-------------------------------	----------------------	-------------	----------------

Framtida värmebehov	Högskolan i Halmstad	Henrik Gadd	rapport 2013:14
---------------------	----------------------	-------------	-----------------

OMVÄRLD

Energioptimera skogsbruket	SLU, institutionen för skoglig resurshållning	Hampus Holmström	rapport 2012:13
----------------------------	---	------------------	-----------------

Ett energioptimerat skogsbruk i Sverige	SLU, institutionen för skoglig resurshållning	Jusk Ola Eriksson	rapport 2013:17
---	---	-------------------	-----------------

Fjärrvärme i framtiden – med stärkt konkurrenskraft	Profu i Göteborg AB	Håkan Sköldberg	rapport 2011:2
---	---------------------	-----------------	----------------

Fjärrvärmeindustrins roll i utformandet av energi- och klimatpolitiken	Odenum AB	Peter Stigson	rapport 2010:3
--	-----------	---------------	----------------

Hållbara städer i ett backcastingperspektiv	Linköpings Universitet/ Blekinge Tekniska Högskola	Louise Trygg/ Göran Broman	rapport 2013:20
---	--	----------------------------	-----------------

Klassning av återvinningsbränslen	Tekedo AB	Rolf Sjöblom	resulterar inte i en rapport
-----------------------------------	-----------	--------------	------------------------------

Kraftvärmeallokeringar, del av projektet Primärenergi i avfallsbränslen och restvärme	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Jenny Gode	rapport 2012:8
---	--------------------------------	------------	----------------

Projektnamn	Högskola/utförare	Projektledare	Resultat
OMVÄRLD forts			
Miljöklassningssystem för byggnader	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Jenny Arnell	rapport 2013:16
Miljökommunikation med nyckeltal och indikatorer	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Jenny Gode	rapport 2012:4
Morgondagens askstatistik	Statistiska Centralbyrån	Anna-Karin Nyström	rapport 2012:12
Potentialen för kraftvärme, fjärrvärme och fjärrkyla	Profu AB	Håkan Sköldberg	rapport 2013:15
Primärenergi i avfall och restvärme	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Jenny Gode	rapport 2012:5
Samhällsekonomisk analys av fjärrvärme	WSP Sverige AB	Sirje Pädam mfl	rapport 2013:5
Fjärrvärmerna och de långsiktiga klimatmålen	Luleå Tekniska Universitet	Patrik Söderholm	rapport 2013:10
Säsongslagrad solvärme via fjärrvärmennätet	WSP Sverige AB	Ola Larsson	rapport 2013:4
Värdering av fjärrvärmens resurseffektivitet och miljöpåverkan	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Johanna Fredén	rapport 2013:3

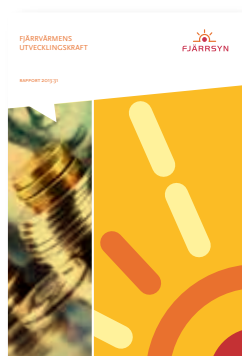
OMVÄRLD/TEKNIK

Bygga och bo primärenergiklokt	Veidekke Sverige AB	Johnny Kellner	rapport 2013:28
Förutsättningar för ökad nytta av restvärme	IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Jenny Arnell	rapport 2012:14

TEKNIK

Adaptiv styrning av radiatorkretsar	Lunds Tekniska Högskola	Janusz Wollerstrand	rapport 2011:13
Dynamisk fjärrvärmesimulator	Blekinge Tekniska Högskola	C Johansson, F Wernstedt	rapport 2010:1
Dynamisk fjärrvärmesimulator i praktiken	Blekinge Tekniska Högskola	C Johansson, F Wernstedt	rapport 2012:1
Energiklassning av fjärrvärmecentraler	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Anna Boss	rapport 2011:10
Fjärrvärmeanpassad absorptionskyla	KTH	Victoria Martin	rapport 2013:9
Fjärrvärmecentral och frånluftsvärmepump i kombination	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Anna Boss	rapport 2012:11
Fjärrvärmecentraler 10 år, håller de måttet?	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Markus Alsbjer	rapport 2011:9
Fjärrvärmedrivna vitvaror	Högskolan i Dalarna	Tomas Persson	rapport 2013:21
Fältförsök med adaptiv reglering av radiatorsystem	Lunds Tekniska Högskola	Januz Wollerstrand	rapport 2009:19
Förbättrad teknik för fjärrvärme till byggnader med vattenburna värmesystem	Lunds tekniska Högskola	Patrick Lauenburg	rapport 2010:2
Förenklad isolering av äldre kulvert	ÅF Consult AB	Paul Ingvarsson	rapport 2011:3
Hybridisolerade fjärrvärmerör	Chalmers Tekniska Högskola	Bijan Adl-Zarrabi	rapport 2013:23
Högpresterande fjärrvärmerör	Chalmers Tekniska Högskola	Bijan Adl-Zarrabi	rapport 2012:16
Kombinerad fjärrvärme och fjärrkyla till nya kundgrupper	Lunds Tekniska Högskola	Janusz Wollerstrand	rapport 2011:8
Kvantifiering av värmeläckage	Termisk systemteknik i Sverige AB	Stefan Sjökvist	rapport 2012:17
Nationellt och internationellt standardiseringsarbete 2009-2010	Chalmers Tekniska Högskola	Ulf Jarfeldt	rapport 2011:5
Nationellt och internationellt standardiseringsarbete 2011	Chalmers Tekniska Högskola	Ulf Jarfeldt	rapport 2012:15
Nästa generations fjärrvärme	FVB Sverige AB	Ulrika Ottosson	rapport 2013:1

Projektnamn	Högskola/utförare	Projektledare	Resultat
TEKNIK forts			
Optimerad användning av fjärrkyla	ÅF Infrastruktur AB	Anna Werner	rapport 2012:10
Raksträckor för ultraljudsmätare	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Markus Alsbyer	rapport 2011:11
Raksträckor för större ultraljudsmätare	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Peter Wahlgren	rapport 2013:12
Relining med strumpmetoden	HWQ Relining Systems AB	Stefan Håkansson	rapport 2013:19
Samband mellan flödespremie och returtemperatur	FVB Sverige AB	Stefan Petersson mfl	rapport 2013:25
Statusbedömning av betongkulvertar	Grontmij AB	Kerstin Sernhed mfl	rapport 2012:9
Temperatureffektiva fjärrvärmesystem	Lunds Tekniska Högskola	Per-Olof Johansson	rapport 2012:2
Tryckfallets påverkan vid energimätning	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Markus Alsbyer	rapport 2013:11
Validering av mätdat – Fault detection with hourly district data	Luleå Tekniska Universitet	Jerker Delsing	rapport 2013:27
Varmvattenregulatorers långtidsegenskaper	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Markus Alsbyer	rapport 2013:9
Värdering av ändrad temperatur i fjärrkylennät	FVB Sverige AB	Patrik Selinder	rapport 2013:24
Värmetransport med fasomvandling	Ecostorage Sweden AB	Viktoria Martin	rapport 2011:4
SYNTESER			
Fjärrvärmens utvecklingskraft	Sweco Energiguide AB	Emma Eriksson, Ragnar Hörndahl	rapport 2013:31
Ta förtroende på allvar	Profu i Göteborg AB	Ebba Löfblad, Bo Rydén	rapport 2013:32
Fjärrvärmens roll i energiomställningen	CIT Energy Management AB	Åsa Wahlström mfl.	rapport 2013:30

SVENSK FJÄRRVÄRMES EGNA ARRANGEMANG

Svensk Fjärrvärmes konferenser och seminarier utgör en av branschorganisationens främsta informations- och kommunikationskanaler gentemot medlemsföretag, andra branschorganisationer, myndigheter, politiker och andra beslutsfattare. Under verksamhetsåret hölls följande arrangemang..

Hösten 2012

Konferens	Datum	Konferenslokal	Ort
Kyldagen	26 september	Freys Hotel	Stockholm
Kraftvärmeforum	3-4 oktober	Aronsborg	Stockholm
Kundcentraler och energimätare	17-18 oktober	Kulturens Hus	Luleå
Årsmöte	13-14 november	Dunkers Kulturhus	Helsingborg
Nätverksträff Energieffektivisering	27-28 november	Nordic Light	Stockholm
Seminarium om prisändringsprövningen	14 december	Svensk Fjärrvärme	Stockholm

Våren 2013

Seminarium Prisdialogen	16 januari	SABO	Stockholm
Distributionsdagarna	29-30 januari	Uppsala Konsert & Kongress	Stockholm
Styrelseutbildning	30-31 januari	Hotel J och Fabrikörsvillan	Stockholm
Strategidagarna	6-7 februari	Yasuragi Hasseludden	Stockholm
Seminarium Prisdialogen	12 februari	City Conference Center	Stockholm
Regionalt möte	5 mars	Ljungby Energi	Ljungby
Regionalt möte	6 mars	Mölndal Energi	Mölndal
Regionalt möte	12 mars	Hotell Plevnagården	Flen
Regionalt möte	14 mars	Umeå Folkets Hus	Umeå
Kommunikationsdagarna	19-20 mars	Rönneberga Kursgård	Stockholm
Fjärrvärmedagarna	17-18 april	Quality Hotel Galaxen	Borlänge
Styrmedelsdag	24 april	Lundqvist och Lindqvist	Stockholm
Vårfest	15 maj	Solliden	Stockholm

MEDLEMMAR

Svensk Fjärrvärme har 140 medlemsföretag på mer än 250 orter runt om i landet. Det är huvudsakligen företag som producerar fjärrvärme, kraftvärme och fjärrkyla men också en del leverantörer och konsulter. Tillsammans svarar medlemsföretagen för 98 procent av alla fjärrvärmeleveranser i landet och för mer än hälften av all uppvärmning av bostäder och lokaler i Sverige.

Företag	Reko-godkänd år	Företag	Reko-godkänd år
Affärsverken Karlskrona AB	2008	Habo Energi AB	2008
Alingsås Energi Nät AB	2006	Halmstads Energi och Miljö AB	2008
Alvesta Energi AB		Hammarö Energi AB	2012
Arboga Energi AB		Hedemora Energi AB	
Arvika Fjärrvärme AB		Hjo Energi AB	
Bengtsfors Kommun		Härnösand Energi & Miljö AB	2007
Bollnäs Energi AB	2010	Hässleholm Miljö AB	
Borgholm Energi AB		Höganäs Energi AB	
Borlänge Energi, AB	2005	Jokkmokks Värmeverk AB	
Borås Energi och Miljö AB	2006	Jämtkraft AB	2006
Bromölla Fjärrvärme AB	2006	Jönköping Energi AB	2006
Bräcke kommun		Kalmar Energi Värme AB	2006
Byavärme AB		Karlshamn Energi AB	2006
C4 Energi AB	2006	Karlstads Energi AB	2007
Dala Energi Värme AB		Katrinefors Kraftvärme AB	
Degerfors Energi AB		Kils Energi AB	
E.ON Värme Sverige AB	2006	Kristinehamns Fjärrvärme AB	2006
Eda Energi AB		Kungälv Energi AB	
Eksjö Energi AB		Köpings kommun	
Elektra Värme AB		Landskrona Energi AB	2007
Emmaboda Energi och Miljö AB		Lantmännen Agrovärme AB	2009
Ena Energi AB		Laxå Värme AB	2006
Enycon AB		Lerum Fjärrvärme AB	2008
Eskilstuna Energi & Miljö AB	2005	Lessebo Fjärrvärme AB	
Falbygdens Energi AB	2006	LEVA i Lysekil AB	2006
Falkenberg Energi AB	2006	Lidköpings Värmeverk AB	
Falu Energi & Vatten AB	2005	Lilla Edets Fjärrvärme AB	2007
Finspångs Tekniska Verk AB		Linde Energi AB	
Fjärrvärme i Osby AB		Ljungby Energi AB	
Fortum Värme, AB s.m. Stockholms stad	2005	Ljusdal Energi AB	
Gimmersta Energi AB		Luleå Energi AB	2006
Gislaved Energi AB		Lunds Energikoncernen AB (publ)	2006
Gotlands Energi AB	2006	Malma Kraft & Värme AB	
Gällivare Energi AB		Malung-Sälens kommun	
Gävle Energi AB	2006	Mariestad-Töreboda Energi AB	2005
Göteborg Energi AB	2006	Mark Kraftvärme AB	2006
Götene Vatten & Värme AB	2006	Melleruds kommun	

Företag	Reko-godkänd år	Företag	Reko-godkänd år
Mjölby-Svartådalens Energi AB	2005	Söderhamn Nära AB	2007
Mullsjö Energi & Miljö AB		Södertörns Fjärrvärme AB	2007
Munkfors Energi AB		Tekniska Verken i Kiruna AB	2010
Mälarenergi AB	2006	Tekniska Verken i Linköping AB	2006
Mölnadal Energi AB	2008	Telge Nät AB	2006
Norrenergi AB	2005	Tidaholms Energi AB	2011
Norrtälje Energi AB		Tierps Fjärrvärme AB	2007
Nybro Energi AB		Torsby kommun	
Nässjö Affärsverk AB		Tranås Energi AB	2006
Olofströms Kraft AB		Trelleborgs Fjärrvärme AB	2010
Oskarshamn Energi AB	2007	Trollhättan Energi AB	2006
Oxelö Energi AB	2009	Täby Kommun	
Peab Energi AB		Uddevalla Energi AB	2006
Perstorps Fjärrvärme AB		Ulricehamns Energi AB	2009
PiteEnergi AB	2007	Umeå Energi AB	2006
Ragunda Energi och Teknik AB		Vaggeryds Energi AB	
Rindi Energi AB	2006	Vara Energi AB	
Ronneby Miljö och Teknik AB		Varberg Energi AB	2006
Rättviks Teknik AB		Vattenfall AB Värme	2006
Sala-Heby Energi AB	2006	Vetlanda Energi och Teknik AB	
Sandviken Energi AB	2008	Vimmerby Energi & Miljö AB	
Skara Energi AB		Värmevärden AB	2011
Skellefteå Kraft AB	2006	Värnamo Energi AB	2009
Skövde Värmeverk AB		Västerbergslagens Energi AB	2007
Smedjebacken Energi AB	2008	Västervik Miljö & Energi AB	
Sollentuna Energi AB	2007	Växjö Energi AB	2005
Solör Bioenergi Svenljunga AB		Ystad Energi AB	
Statkraft Värme AB		Ånge Energi AB	
Stenungsunds Energi & Miljö AB		Älvsbyns Energi AB	
Strängnäs Energi AB, SEVAB		Öresundskraft AB	2009
Sundsvall Energi AB	2005	Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB	
Surahammars Kommunal Teknik AB		Österlens Kraft AB	
Sävsjö Energi AB	2009	Övik Energi AB	
Söderenergi AB			
Reko-godkända företag som ingår i energikoncerner			
Ale Fjärrvärme AB (Göteborgs Energi)	2006	Katrineholm Energi AB	2006
Farmarenergi i Ed AB (Lantmännen)	2008	Kreab Energi AB	2006
Filipstads Värme AB	2006	Partille Energi AB	2006
Gotlands Energi AB	2006	Ringsjö Energi AB	2006
Haparanda Värmeverk AB	2007	Säffle Fjärrvärme AB	2005
Hofors Energi AB	2006	Värmevärden i Nynäshamn AB	2011
Hällefors Värme AB	2006	Överkalix Värmeverk AB	2007
Kalix Fjärrvärme AB	2007	Övertorneå Värmeverk AB	2007

Andelen fjärrvärme är idag 93 % i flerbostadshus, 83 % i lokaler och 12 % i småhus.

En undersökning från United Minds visar att en majoritet av svenskarna tror att fjärrvärme kommer att användas i högre utsträckning om fem år jämfört med idag och 62 % anser att fjärrvärme är ett miljövänligt uppvärmningsalternativ.

Svensk Fjärrvärme AB, 101 53 Stockholm.
Telefon 08-677 25 50. Fax 08-677 25 55. Besöksadress: Olof Palmes gata 31, 6 tr.
E-post kontakt@svenskfjarrvarme.se. www.svenskfjarrvarme.se